

JUTRO

Italija in sankcije

Cimboj se bliža 18. november, ko naj bi stopile v veljavo gospodarske sankcije proti Italiji, tem večje postaja ogorčenje in tem bolj narašča odpor v italijanski javnosti. Ako res pride do te sankcijske vojne, so njene posledice še nepregledne, posebno še, ker je iz vseh ukrepov rimske vlade in iz njenih izjav jasno razvidno, da Italija ne misli hoditi v tem vprašanju srelnje poti, temveč da namerava prekiniti z državami, ki bodo sankcije izvajale, vse trgovinske vezi ter si poiskati novih dobaviteljev in novih odjemalcev.

Niti tega še ni mogoče danes reči, ali bi sankcije lahko dosegle uspeh, kakršnega naj bi dosegle po želji onih držav, ki so jih sprožile. Velika okolnost je predvsem, da sankcije ne vsebujejo izrecne prepovedi uvoza sirovin v Italijo. Vzor je pač ta, da bi nastala velika škoda za vse države, ki izvažajo sirovine, v prvi vrsti tudi za Anglijo samo. Čeprav angleška javnost v splošnem odobrava sankcijsko politiko svoje vlade, se oglašajo tam iz gospodarskih krogov zelo vplivni glasovi, da angleško gospodarstvo ne sme in ne more nositi najtežjih bremen, ki bi jih izvajale sankcije. Opozarja se vrh tega, da bi Italija velik del potrebnih sirovin lahko dobila iz onih držav, ki se sankcijam niso priključile. Zato je razumljivo prizadevanje angleške vlade, da bi k sodelovanju pritegnila prav vse države.

Vprašanje sirovin je za Italijo jedro sankcijskega problema. Prepoved uvoza orožja in streliva jo razmeroma malo zadene, saj ima sama močno razvito oboroževalno industrijo. Glede sirovin pa je njen položaj težavnejši, ker ne razpolaga z bogatimi naravnimi zakladi. Predvsem Italija nima premoga. Na leto producira le pol milijona ton, porabi pa 9 milijonov ton premoga. Brez dvoma pa ima doma še precejšnje zaloge, ker je njen uvoz v zadnjih letih trajno naraščal, čeprav se je potrošnja premoga zaradi napredujoče elektrifikacije precej zmanjšala kakor povečala. A tudi sedaj kljub sankcijam ne bi bila odrezana od uvoza premoga. Angliji, ki je bila dosedaj njen glavni dobavitelj, je že zamenjala Nemčijo, ki se gospodarskim sankcijam ni pridružila in ki dela zadnje mesece v svojih premogovnikih moč in dan za izvoz v Italijo.

Glede uvoza železa in jekla Italija od inozemstva ni tako hudo odvisna, kar krije 80% svoje potrošnje sama. Statistika kaže vrh tega, da si je v forsiranem uvozu v prvi polovici letošnjega leta v obeh dveh važnih sirovinah preskrbela velike rezerve. Bolj kočljivo je vprašanje nafte, ki jo mora Italija vso uvažati. Toda tudi nje ima, kakor se vidi iz povečane uvoza, za precej časa na zalogi, v bodoče pa še vedno lahko računa na dobavo iz Amerike, ki se še tudi ni pridružila sankcijam.

Če pride do sankcijske vojne, bo nad vse zanimiva zlasti borba v tekstilni industriji, za katero je sedaj ogromno večino sirovin dobavljala Anglija. V prvih osmih mesecih tega leta je Italija uvozila trikrat toliko volne, kakor v istem razdobju lanskega leta. Za nekaj časa je torej s to važno sirovino založena. Za bodočnost pa stavi velike nade v proizvodnjo umetne volne, tako zvanega lanitala. Po zatrevanju italijanskih listov se je ta nova industrijska panoga že zelo razvila in se še razvija od dneva do dneva. Pretekli teden je sam Mussolini sprejel tovarnarje in delavce, ki proizvajajo umetno volno, osebno pregledal predložene mu vzorce ter se o njih izrazil zelo pohvalno. Bodočnost bo morala pokazati, ali se bodo ti italijanski računi obistnili.

Z ozirom na veliko nepopolnost v organizaciji izvajanja sankcij izgleda, da tvori za Italijo važnejši problem od sankcij samih vprašanje plačilnih sredstev. Da ne izgubljajo brez potrebe zlata in deviz, Italija že sama po sebi do skrajnosti omejuje uvoz. Organizirala se je tudi velikopotezna patriotična akcija za zbiranje zlata, ki ima po poročilih italijanskih listov lepe uspehe. Poleg tega je opaziti po vsej Italiji močan pokret proti kupovanju inozemskega blaga, predvsem onega iz držav, ki so pristale na sankcije.

Vse to kaže, da bo sankcijska vojna, ako res do nje pride, zelo dolgotrajna. Kakor vsaka vojna bo zahtevala žrtev na obeh straneh.

Ameriški stratosferni rekord

New York, 12. novembra. AA. Ameriški stratosferski balon, ki se je dvignil v stratosfero, da bi dosegel nov rekord, se je dvigal 4 ure 20 minut. Balon je varno pristal. Ko je dosegel višino 22.570 m, je kapetan Stivis sporočil po radiu, da se bo začel spuščati.

Letalski krog ugotavlja, da je kapetan Stivis s svojim poletom prekosil dosedanj svetovni rekord, ki so ga dosegli ruski stratosferci l. 1934, ko so se dvignili 18.330 m visoko.

Mussolini protestira

Verbalna nota italijanske vlade vsem državam o resnosti položaja, ki bi nastal z izvajanjem gospodarskih sankcij proti Italiji

Rim, 12. novembra. o. Glede na skorajšnji pričetek gospodarskih sankcij je poslala italijanska vlada vsem v ženevskem koordinacijskem odboru zastopanim državam posebno noto, v kateri jih opozarja na posledice, do katerih bi utegnili dovesti sankcijska politika.

V svoji noti pravi italijanska vlada med drugim:

Sankcijski sklepi nepravilni

Italijanska vlada je že s svojo noto od 7. oktobra ter z izjavami svojih predstavnikov v Ženevi in v drugih glavnih mestih zavrnila trditve, da je prekršila čl. 12 pakta Društva narodov in s tem obveznosti, ki so z njim v zvezi. Po enostranski debati v koordinacijskem odboru v Ženevi se pripravljajo sedaj proti Italiji ukrepi, ki naj bi prizadeli njeno gospodarsko in finančno življenje. Italijanska vlada protestira najodločneje proti sklepom omenjenega odbora o njeni krivdi ter proti ukrepom, ki se nameravajo uporabiti proti Italiji v skorajšnjem času.

Argumenti in dokazi Italije sploh niso bili upoštevani in se je postopalo enostransko. Pakt Društva narodov se je uporabil samo proti Italiji. Takšen način dela v Ženevi pomeni kršitev istega pakta. Društva narodov, na podlagi katerega se pripravljajo ukrepi proti Italiji.

Italija prinaša v Abesinijo civilizacijo in kulturo

Italijanska vlada še enkrat slovesno izjavlja, da so cilji njene politike v vzhodni Afriki jasni. Italija je v zavzetih krajih takoj ukinila suženjstvo in na ta način izvršila, za kar se je obvezala Abesinija, ko je bila sprejeta v Društvo narodov. Narodi, ki žive na ozemlju, katerega je osvojila Italija v vzhodni Afriki, ne smajo trajno Italijanov za osvoboditelje, temveč za osvoboditelje. Takšno je razpoloženje v vseh abesinskih krajih, v katerih žive neamharški elementi. Vsi ti kraji so že nad pol stoletja zahtevali, naj se osvobodijo iz tiranije uzurpatorja v Addis Abebi. Društvo narodov bi moralo to upoštevati in pozvati Abesinijo na odgovor, ker ni izpolnjevala prevzetih obveznosti. Ker Abesinija tega ni storila, bi se morale izvajati posledice.

Koordinacijski odbor ni službeni organ DN

Vlade, ki so sklenile izvajati sankcije, postopajo povsem nelegalno. Bodisi na svojo roko ali pa so bile prisiljene k takšnemu postopanju od drugih. Ta nezakonitost je očitna, ker se ve, da veliki koordinacijski odbor v Ženevi ni noben službeni organ Društva narodov, temveč zgolj odbor, sestavljen ad hoc od skupine držav, ki žele prisiliti na ta način Italijo h kapitulaciji. Ta nelegalni odbor je prvi podvzel korak, ki je jasno pokazal, da hodi po poti katastrofe. Sklenil je namreč, da se prepove uvoz orožja in municije v Italijo, istočasno pa dovolji uvoz orožja in municije v Abesinijo. Ta sklep predstavljaja največjo nevarnost, na katero je Italija neprenehoma opozarjala Ženevo. Italija je s polno pravico naglašala, da pomeni oborožitev Abesinije ojačeno ogrožanje njenih kolonij v Afriki, ki je tudi do slej bilo veliko in skoro vsakdanje. Italijanska vlada naglašala energično in odkrito, da pomenijo takšni sklepi razširjenje konflikta, ker predstavljajo ojačanje odpora Abesinije, ki bi bila drugače prisiljena.

Napoved represalij

Italijanska vlada odklanja vsako odgovornost za posledice izvajanja sankcij in je že pripravila protiukrepe

Nihče se zato ne sme čuditi, če bo italijanska vlada nastopila s protiukrepi, da obrani življenje italijanskega naroda. Prepoved vsakega uvoza v Italijo je najhujši čin neprijateljstva, ki mora že sam po sebi izzvati represalije na italijanski strani. Izključiti iz mednarodnega gospodarskega življenja trg 44 milijonskega naroda, pomeni ogroziti milijone življenj ljudi v drugih državah, ki bodo ostali brez dela. Posledice sankcij in protisankcijskih ukrepov se bodo čutile še dolgo potem, ko sankcije in protisankcije proti Italiji že dolgo ne bodo več v veljavi. Z drugimi besedami, pomeni to še hujše poslabšanje gospodarskega položaja na vsem svetu in le povečanje sedanje kaosa. Italijanska vlada je sklenila že vse potrebne ukrepe, da prepreči nevarnost, ki grozi življenju italijanskega naroda. Obenem izjavlja, da najodločneje odklanja za posledice, ki

na kapitulirati ter priznati pravice Italije.

Sankcije pomenijo razširjenje konflikta

Dolgotrajnost konflikta med Italijo in Abesinijo more imeti za posledico vedno večje nevarnosti, ker lahko pride nenadoma do novih zapletenih sporov. Italijanska vlada odkrito opozarja, da se ukrepi, kakršni se pripravljajo proti njej, nikoli niso uporabljali proti nobeni drugi državi, bodisi članici ali nečlanici Društva narodov.

Da bi ojačili učinek sankcij je koordinacijski odbor v Ženevi sklenil, naj ti ukrepi stopijo v veljavo določenega dne in naj jih izvedejo vse države. Tudi ta sklep se prvič uporablja samo proti Italiji, ki ve, da so po paktu Društva narodov na mestu sukcesivna uporaba sankcij in sukcesivne akcije posameznih držav. Italijanska vlada, ki ne priznava niti upravičenosti niti zakonitosti vseh teh proglašanih ukrepov, zato še enkrat najodločneje protestira in opozarja na vse posledice, ki se lahko pojavijo po uporabi teh ukrepov.

Vtis v Franciji

Pariz, 12. novembra. o. Snoči je ministrski predsednik Laval sprejel italijanskega poslanika Ceruttija, s katerim se je razgovarjal nad eno uro. Italijanski poslanik je po nalogu svoje vlade pri tej priložnosti izročil francoskemu ministrskemu predsedniku verbalno noto, s katero Italija protestira proti izvajanju gospodarskih sankcij od strani Francije in napoveduje protiukrepe proti vsem državam, ki so eklele izvajati gospodarske sankcije proti njej.

Nekateri listi beležijo danes glasove, po katerih namerava italijanska vlada najprej odpovedati trgovinske pogodbe z vsemi državami, ki bodo izvajale gospodarske sankcije. »Petit Journal«, »Oeuvre« in »Echo de Paris« se celo boje, da ne bi Italija izstopila iz Društva narodov. Mussolini je baje z resno grožnjo pozval francosko vlado, naj odstopi od sankcij, dokler je še čas, ker bo drugače Italija uvedla ne samo začasne, temveč trajne represalije tudi proti Franciji, glede katere so v Italiji vedno verjeli, da zaradi prijateljskega in vojaškega pakta ne bo izvajala sankcij proti Italiji.

Italijanske drastične represalije predstavljajo sedaj vsekakor največjo nevarnost, ker lahko izzovejo takšno gospodarsko vojno, ki bi se mogla končati s splošno vojno.

Odpoved trgovinskih pogodb prvi protiukrep

Rim, 12. novembra. o. Uradni list je objavil danes nov zakon, ki ga je včeraj odobrila italijanska vlada in ki govori o preklicu trgovinskih pogodb z vsemi državami, ki so za izvajanje sankcij proti Italiji. Zakon naveda dolg seznam blaga, čegar uvoz je v Italijo prepovedan.

Omejčitve v znamenju štednje

Rim, 12. novembra. w. Vlada je pravkar izdala uredbi, po kateri bodo v vseh italijanskih uradih zaradi štednje od 14. t. m. dalje uradovani od 9. do 16.30, z opoldanskim odmorom od 12.30 do 13. V sobotah se bo zaključevalo delo po uradih ob 12.30. Dalje je bil izdan zakon, ki ureja prejemke državnih nemestencev, če so odšli v vojaško službo. Prav tako kot za civilno prebivalstvo se tudi v mornarici od torkih ne bo kuhalo drugo meso kot perutnina ali divjačina. Vlada je dalje izdala nove predpise glede obdavljenja premoženja. Uradni list objavlja slednjič obsežen seznam vrst blaga, ki jih bodo smeli dobavitelji uvažati od 18. t. m. dalje samo s posebnim dovoljenjem finančnega ministra na predlog pristojnega urada za izmenjavo valut.

V petek se sestane veliki fašistični svet

Rim, 12. novembra. AA. Veliki fašistični svet se sestane 15. novembra, to je tri dni pred uveljavitvijo sankcij DN proti Italiji. Na sestanku bodo sklepali o italijanskih ukrepih proti sankcijam.

Nov abesinski demanti

Addis Abeba, 12. novembra. AA. Abesinska vlada demantira vest iz Rima, po kateri bi Danakili, ki so prestopili k Italiji, prodirali proti Musa Ahi. Na pristojnem mestu izjavljajo, da ni izključeno, da je odpadlo več nižjih danakiliških poglavarjev, toda v nobenem primeru ne more biti govora o kakšnem obsežnejšem gibanju.

Španski Rdeči križ za Abesince

Madrid, 12. novembra. AA. Nad tisoč oseb se je prijavilo španskemu Rdečemu križu s prošnjo, naj jih pošlje v Abesinijo, da bodo opravljali sanitetno službo. Dognava se, da bo španski Rdeči križ odpisal v Abesinijo en sanitetni avtomobil, tri zdravnike in 12 bolničarjev.

Pomen zavzetja Goraheje

Goraheja, 12. novembra. w. Vel poročevalci na južnem bojišču so edini v tem, da ima zasedba Goraheje za italijanske čete ta pomen, da bodo sedaj Italijani premaknili svojo fronto za 100 km dalje in sicer na abesinsko obrambno črto.

Važna seja francoske vlade

Lavalov ekspezo o italijansko-abesinskem sporu — Francija bo zgradila novo pomorsko oporišče v Alžiru

Pariz, 12. novembra. w. Pod predsedstvom predsednika republike Lebruna je imela francoska vlada sejo, ki je trajala nad dve uri in pol. Ministrski predsednik Laval je najprej izčrpano poročal o zunanjih političnih položajih in obvestil svoje tovariše o pogajanjih, ki jih je imel v zvezi z italijansko-abesinskim sporom v Ženevi in Parizu.

Laval in finančni minister Regnier sta nato v velikih potezah obrazložila izjavo, ki sta jo popoldne podala pred finančnim odborom poslanske zbornice. Kakor znano, obstoja med vlado in finančnim odborom nesoglasje o nekaterih poglavjih državnega proračuna. Finančni odbor odklanja predvsem nekatere vladne ukrepe glede znižanja uradnih prejemkov in pokojnin, s čemer je znatno porušeno ravnotežje, ki ga je v proračunu dosegel finančni minister. Lavalovo načelo, da je treba v proračunu za vsako ceno ohraniti ravnotežje, je ministrski svet odobril soglasno.

V nadaljnjem poteku seje ministrskega sveta je mornariški minister Pietri poročal o svojem potovanju o pogajanjih, ki jih je imel z zastopniki alžirskih oblasti, da bi se v Alžiru zgradilo oporišče za francosko mornarico. Ministrski svet je naročil finančnemu, notranjemu in mornariškemu ministru, naj se glede dovršitve teh del sporazumeje v smislu določb zakona, ki je bil izdan že l. 1934.

Prof. dr. Radoničič umrl

Zagreb, 12. novembra. o. Danes je umrl dr. Karlo Radoničič, redni profesor za grebške medicinske fakultete in šef uni. verzišne klinike. Pokojnik je vžival glas velikega strokovnjaka in uglednega znanstvenika. L. 1921-22 je bil rektor zagrebske univerze, letos pa je bil izvoljen za admiralja bokejske mornarice.

Pravi boji v Abesiniji se šele pripravljajo

Na severnem bojišču se Abesinci umikajo od Makale proti Ambī Alagi, kjer se pričakujejo prvi hujši boji

Rim, 12. novembra. o. Poročila iz Asmare javljajo, da so italijanska letala na izvidniških poletih ugotovila v zadnjih dveh dneh zbiranja močnejših sovražnih sil na področju Ambē Alagi. Po izpovedbah ujetnikov imajo Abesinci zbranih na tem področju do 125.000 vojakov. Ras Kasa se nahaja s svojimi četami na visoki planoti Tembien in na področju severno od Tanskega jezera. Dedžas Šehahat je s svojo vojsko na področju severno od Azbija v bližini skrajne vzhodne črte, ki jo ima italijanska vojska zasedeno na severni fronti. Dedžas Haile se nahaja s svojimi četami 40 km južno od Makale, vojska rasa Sejuma pa je jugozahodno od Šelikota.

Komunike št. 43

Rim, 12. novembra. AA. Ministrstvo za tisk in propagando objavlja naslednji komunikacijski št. 43:

General de Bono sporoča, da se organizacijska dela v pokrajini Makali intenzivno nadaljujejo. Italijanski oddelki so prodrli še dalje od Dongeja in Dandere. V mestu Makali so v trdnjavi Gebi našli abesinsko letalo, sicer demontirano, drugače pa popolnoma v redu in z dobrimi motorjem. V odseku, ki ga zavzema drugi armadni zbor, so našli čete zasedle Nevrit v pokrajini Adi Abi. Stiri kolone domačinskih čet prodirajo v pokrajini Taki. V odseku Danakilu prodirajo naše čete proti Desiju, nekemu drugemu oddelku pa se je posrečilo priti do planote Azbie.

Na somalijskem bojišču prodirajo naše čete v pokrajini severno od Goraheje. Letalci nadaljujejo svoje redne izvide.

Kako je padla Makala

Pariz, 12. novembra. AA. Posebni poročevalci agencije Havas poročajo: Kakor se je zvedelo, se je vršila glavna bitka za Makalo na gori Gundi, ki pripada gorovju Geralt. Trije italijanski bataljoni in oddelki strojníc so se borili proti 400 Abesincem. Italijanski poročnik Lussardij je bil ranjen, tudi zdravnik, ki mu je prišlo na pomoč, so zadelo abesinske kroglice. Dva askarska poloficerja in deset vojakov je bilo ubitih Italijani so ujeli devet abesinskih vojakov in 61 kmečkih bojnikov. Kmete so takoj izpustili, ker je zanje jamčilo njihov poglavar, ki se je predal Italijanom.

janom, Poročnika Lussardija so prenesli v lazaret, kjer pa je poškodbam podlegel. Poleg nekakega podporočnika, ki je padel v bojih okrog Adue, je to že drugi italijanski oficir, ki je padel v abesinski vojni.

Izročitev nove zastave negusovi gardi

Addis Abeba, 12. novembra. AA. Abesinski cesar je danes izročil novo zastavo cesarski gardi, ki so jo zadnje mesece instruirali belgijski častniki. Po sprejemu zastave je cesarska garda defilirala mimo dostojanstvenikov. Po izjavi prisotnih instruktorjev je bil defile brezhiben. Praporček je po prevzemu prapora vzkliknil: »Prisegamo, da se bomo borili do smrti za to zastavo.«

Nato je imel cesar govor, v katerem je med drugim dejal: »Upam, da boste znali čuvati to zastavo in da vam bo znak alarmne in nevarnosti.«

Cesar je bil obločen v generalsko uniformo ter je jezdil v spremstvu svojih sinov in dostojanstvenikov, med katerimi je bil tudi kratkim pomiloščeni minister Beru.

Sasabana še ni padla

Addis Abeba, 12. novembra. d. V Addis Abebi demantirajo vesti o zavzetju Sasabane in Dagabura po italijanskih četah na somalski fronti ter trdijo, da Italijani niso prodrli preko Goraheje.

Čeprav oficijelno priznava, da je cesar brez točnih vesti z južne fronte, trdijo z vse gotovostjo, da se je ras Nasibu v nedeljo vrnil iz Dagabura v Džidžigo in da je predlagal nagel umik abesinskih čet iz Ogadena. Brezlična postaja v Dagaburu še vedno posluša, čeprav drže vesti v strogi tajnosti.

Možnost odločilne bitke pri Džidžigi

Pariz, 12. novembra. o. Poslednje vesti agencije Radfo iz Asmare javljajo, da se abesinske vojske sile na jugu naglo umikajo proti Džidžigi in da ni izključeno, da se bo ras Nasibu skušal tukaj upreti Italijanom.

Volitve odborov v senatu

Za vse odbore je bila vložena le po ena kandidatna lista, zato so se volitve izvršile z vzklikom

Beograd, 12. novembra. p. Danes po polnoči ob 16. je imel senat svojo sejo, na kateri je izvolil stalne senatske odbore. Ker je bil že predhodno dosežen sporazum, je bila za vse odbore vložena samo po ena lista, tako da so se volitve lahko vršile z aklamacijami. Seje senata so se udeležili tudi vsi člani vlade z ministrskim predsednikom dr. Stojadinovićem na čelu. Po otvoritvi seje in običajnih formalnostih je bil prečitan ukaz o imenovanju ministra dr. Šefkije Behmena za namestnika v inozemstvu odoslobovalnega ministra dr. Spaha. Sledila so razna poročila, med drugimi obvestilo, da so dobile proračunske dvajstine najvišjo sankcijo. Senat je nato soglasno odobril poročilo administrativnega odbora za prvo in drugo tromesečje proračunskega leta.

Interpelacija dr. Kramerja o premozi za železnice

Sledile so interpelacije. Prva je bila prečitana interpelacija, ki jo je vložil senator dr. Albert Kramer na prometnega ministra glede dobav premoga za državne železnice. G. dr. Kramer je zahteval za svojo interpelacijo najmanj, na katero je pristal tudi zastopnik prometnega ministra dr. Behmen in ki jo je soglasno odobril tudi plenum senata. Interpelacija pravi med drugim:

Gospod ministar! Z odlokom ministrskega sveta GD br. 56.366/35 je bila odobrena nabava premoga za potrebe državnih železnic za proračunsko leto 1935/36 na takšen način, da je od celokupnega znižanja premogovnih dobav v višini 4700 ton mesečno odvzeto rudnikom dravske banovine mesečno 3780 ton, t. j. okrog 80 odstotkov celokupne redukcije.

To postopanje se je zadnja leta že nekoliko zaustavilo. V letu 1929/30 so omejeni rudniki dobavljali za železnice 45% celokupne količine premoga, ki ga potrebuje železniška uprava, dočim je ta odstotek po novem razporedu padel na 25,7 odstotka. Ker je potrošnja državnih železnic padla samo za 30 odstotkov, dočim so nabave premoga iz rudnikov dravske banovine znižane skoro na polovico, se jasno vidi, da je redukcija premogovnih dobav iz dravske banovine izvršena v očitnem nesorazmerju napram nazadovanju potreb našega prometa in znižanju nabav iz ostalih rudnikov v državi.

To dejstvo je težko pojasniti z objektivnimi razlogi. Znano je, da je premog iz dravske banovine prvotno izredne kvalitete in da zavzema na listi uporabnih premogov prvo mesto tako glede uporabnosti kakor glede cen. Res je, da so vam podrejeni organi poskušali neupravičeno znižanje dobav premoga iz rudnikov dravske banovine prikriti z razlogi tehnične in finančne koristnosti, toda splošno je znano, da so bili navedeni argumenti z raznimi elaborati deloma s strani oblastnih direktij, deloma s strani drugih strokovnjakov ovrženi kot nestrokovni in neobjektivni. Anketi, ki so jo sklicale gospodarske in delavske organizacije dne 13. avgusta v Ljubljani, je z obširno dokumentacijo ugotovila škodljivost prekomerne redukcije kontingentov omenjenih rudnikov tako s stališča ekonomije strojne službe državnih železnic kakor s splošnih gospodarskih in socialnih interesov.

Ravno na osnovi novo razdelitev kontingenta dobav črne premoga iz timoškega bazena v zapadne dele našega železniškega omrežja, je povečano za nad 3000 ton mesečno, dočim je enaka količina odvzeta rudnikom, ki leže tako rekoč neposredno poleg železniških kulin in v teh krajih. Javna tajnost je, da so velike težkoče pri uporabi našega premoga, ki se sedaj tako favorizira in nabavlja v povečani količini.

Pri letošnji razdelitvi dobav premoga se niso upoštevali resnični interesi ekonomske železniške eksploatacije.

Nabava premoga s strani državnih železnic kot odjemalca skoro polovice celokupne domače proizvodnje premoga se mora smatrati kot najvažnejši gospodarski in socialni problem dravske banovine, ker so rudniki najvažnejši gospodarski faktor, saj zaposlujejo ogromno število delavcev, na katerih prosperitetu je vezano vse lokalno gospodarstvo rudarskih revirjev. Da je stanje v rudarskih premogovnih revirjih dravske banovine tako obupno,

demonstracije omenjenih premogovnikov potom znižanja železniških dobav. V teh rudnikih se dela samo 12 do 13 dni na mesec, a število delavstva je padlo v zadnjih letih od 9000 na 4600. V revirjih se pojavljata največja beda in letlad, ker so rudarske mezde padle v petih letih od 168 milijonov na 58 milijonov dinarjev. Delavstvo ne more več zaslužiti niti za najprimitivnejše življenske potrebe, a njihovi otroci v pravem smislu besede gladujejo in umirajo na boleznih, ki so posledica bede. Rudarske socialne ustanove so v največjih težavah, a socialne datjave delavstva znašajo v poletnih mesecih nad eno četrtino bruto dohodkov vsakega posameznika. Občine pritiskajo neznosni izdatki za socialno skrbstvo. Trgovina in obrt zaradi znižanja delavskega zasluga propadeta.

Na drugi strani se s takim postopanjem ustvarja v javnosti prepričanje, da se v naši državi ne izvaja politika resnične enakopravnosti vseh delov našega naroda in posameznih pokrajin in da država ne vodi računa o interesih delavcev in siromakov ter da se posebna korist enega dela gospodarstva postavlja iznad življenskih potrebščin širokih slojev delovnega ljudstva. Izgubljena vera v pravičnost in so-

cialni čut je najtežja posledica tega socialnopolitičnega problema.

Vse, kar sem tu navedel, proži popoln dokaz, da se vprašanje dobav premoga državnim železnicam rešuje namesto v duhu pravičnosti po popolnoma nasprotnih načelih, kar me opravičuje, da gospoda ministra naprosim za odgovor na javni seji senata na naslednja vprašanja:

1. Ali ste, gospod ministar, vprašanje dobav premoga za državne železnice vsestransko in objektivno proučili in ali ste pri tem upoštevali množične razloge, ki so vam dostavljani s strani strokovnih, gospodarskih in delavskih organizacij?

2. Zakaj je kontingent dobav premoga rudnikom v dravski banovini mnogo bolj znižan nego ostalim rudnikom in zakaj se dovažajo v področje ljubljanske in zagrebske železniške direkcije tako znatne količine premoga iz rudnikov, ki so oddaljeni od kraja potrošnje 800 do 900 km?

3. Ali vam je znano, da so razlogi, s katerimi se je hotelo opravičiti znižanje mesečnih naročil premoga iz rudnikov dravske banovine, s strani tehničnih in gospodarskih strokovnjakov označeni kot neutemeljeni?

4. Ali hočete vrniti rudnikom dravske banovine vsaj dosedanje mesečne količine, ako povišanje teh dobav že res ne bi bilo mogoče?

5. Ali hočete izdati vse potrebne ukrepe, da se zagotovi pri razdelitvi železniških premogovnih dobav o postopanje kakor to zahtevajo interesi železniške eksploatacije, rudarskega gospodarstva in rudarskega delavstva, ter v tem smislu izdati potrebne predpise za dobavo premoga državnim železnicam?

Volitve odborov

Po nekaterih manjših zadevah je senat prešel na dnevni red, to je na izvolitev stalnih senatskih odborov. Ker je bila vložena samo po ena lista so se vršile volitve z aklamacijo ter so bili soglasno izvoljeni člani finančnega, verifikacijskega, imunitetnega, administrativnega in peticijskega odbora.

Med drugim so bili izvoljeni v verifikacijski odbor Ivan Pucelj za člana in dr. Marušić za namestnika, v imunitetni odbor dr. Marušić za člana ter dr. Gregorin in Ivan Pucelj kot namestnika. V finančni odbor so izvoljeni gg. Jovan Aleksić, Jovan Antiparmaković, Osman Vilović, Bogdan Gavrilović, Ljudevit Gaj, Radoslav Dumić, dr. Albert Kramer, Sava Ljubibratić, Ivan Majstrovic, Milan Marjanović, Daka Popović, Petar Teslić, Svetozar Tomić, dr. Halibeg Hrasnica in dr. Stjepan Šverljuga.

Ker je bil s tem dnevni red izčrpan, je bila seja ob 17. zaključena. Prihodnja seja bo sklicana pismenim potom. Stalni odbori so se takoj po seji konstituirali. Za predsednike so bili izvoljeni v finančnem odboru inž. Daka Popović, v administrativnem Krsta Radovanović, v verifikacijskem Dimitrije Ilićanović, v imunitetnem dr. Josip Šilović in v peticijskem dr. Atanasije Šola.

Napeto pričakovanje volitev v Narodni skupščini

Beograd, 12. novembra. e. Vse zanimanje politične javnosti je bilo danes osredotočeno na dogodke v senatu, ki so se, kar je pri tem parlamentarnem telesu razumljivo, odigrali v zelo diskretni atmosferi, a zato niso nič manj važni.

Klub senatorjev JNS je postavil za volitve stalnih odborov kandidatno listo, na kateri so bila nekatera mesta rezervirana za one senatorje, ki niso člani kluba. Zato je bila za volitve stalnih odborov vložena samo ena lista in so se volitve izvršile z aklamacijami.

Z današnjimi volitvami je delo senata opravljeno in se bo vršila prihodnja seja, čim bodo iz skupščine prišli kak predlogi, odnosno čim bo vlada predložila politične zakone. Po seji senata so se danes izvoljeni odbori konstituirali.

V narodni skupščini so se danes ves dan nadaljevale priprave za jutrišnjo sejo, na kateri bodo volitve stalnih skupščinskih odborov. Poslanci so skoraj vsi navzoči. Klubi zborujejo in na obeh straneh se postavljajo kalkulacije glede izida jutrišnje volilne borbe med vlado in opozicijo. Razlika gotovo ne bo velika. Vseh poslancev, ki so sedaj v skupščini je 313. Računa se, da bo jutri navzočih najmanj 300 poslancev. Seja skupščine bo dopolne ob 9.

Omejitev rumunskega uvoza

Bukarešta, 12. novembra. g. Ker rumunska Narodna banka nima zadostne množice deviz, je vlada za dobo pol meseca ukinila vsi uvoz iz Anglije, Belgije, Danske, Egipta, Francije, Nizozemske, Japonske, Poljske, Norveške, Palestine, Švedske in Madžarske.

Rusko-rumunska trgovinska pogajanja prekinjena

Bukarešta, 12. novembra. g. V političnih krogih zatrjujejo, da so bila prekinjena pogajanja med Rumunijo in Rusijo za sklenitev nove trgovinske pogodbe.

Nesreča turškega parnika

Carigrad, 12. novembra. AA. Turški parnik »Inebolu«, ki se je vračal iz Adane v Smirno, se je zaradi hudega viharja potopil komaj kilometer pred vhom v smirnsko pristanišče. Na ladji je bilo 190 potnikov. Parniku je prihitela na pomoč angleška ladja »Polo«, ki je rešila samo 108 potnikov in jih prepeljala v Smirno. Ko se je vihar nekoliko polegel, so prihiteli še drugi parniki reševati potnike. Dva motorna čolna sta rešila nadaljnjih 14 potnikov, o usodi ostalih potnikov pa še ničesar ne vedo. Vse kaže, da so utonili.

Prva seja novega cestnega odbora v Ptuj

Ptuj, 11. novembra. Seja novega sreskega cestnega odbora Ptuj se je vršila danes dopoldne v posvetovalnici mestnega magistrata. Sejo je vodil načelnik g. Ladislav Jerše, ki je predvsem pozdravil navzočega sreskega načelnika g. dr. Vidica ter nove člane cestnega odbora. Obenem je izrekel tudi zahvalo dosedanjim razrešenim odbornikom. Sreski načelnik dr. Vidic je nato zaprisegel nove člane, načelnik g. Jerše pa je pred prehodom na dnevni red v kratkem govoru poudaril, da je sreski cestni odbor izključno gospodarska ustanova in je njegova dolžnost zlasti tudi ta, da nudi z javnimi deli čim več zasluga revnim slojem. Pozval je nove odbornike k nesebičnemu in požrtvovalnemu sodelovanju v prid vsega ptujskega okraja.

Cestni odbor je sklenil poslati banški upravi predstavko, naj se poslovanje cestnega odbora čim bolj poenostavi. Iz blagajniškega poročila izhaja, da ima cestni odbor za vzdrževanje banovinskih cest še nad 600.000 Din in iz cestnega zeklada še nad 73.000 Din. Za materialne izdatke je dosedaj prispevala banovina 100.000 Din, pri čemer pa se v najkrajšem času še nadaljnji prispevek 500.000 Din, tako da se bodo lahko krile vse obveznosti. Na cestnih dokladah je cestni odbor prejel do danes 164.672,08 Din.

V starešinstvo so bili izvoljeni gg. načelnik Jerše Ladislav, oba načelnikova namestnika Štamberger Janko in Vrščić Ivan ter odbornika dekan Bratušek Franc in Lah Simon, za pregledovalca poslovanja pa gg. Breznik Jože in Prelog Franc. Razprava je pokazala, da ima ptujski srez še veliko potreb za izboljšanje cestnih zvez, zlasti pa za izboljšanje občinskih cest, ki jih običajno današnji razmerja same ne morejo vzdrževati. Vse te predloge bo cestni odbor pri izvrševanju svojega proračuna upošteval, v kolikor bodo na razpolago denarna sredstva.

Pri lenivosti črevesja, črevesnem katarju, obolenju danke, od strani naravnega

FRANZ-JOSEFOVA
grenčica zapako dolnjih organov dobro in naglo. Mnogoletne izkušnje uče, da uporaba **FRANZ-JOSEFOVE** vode odlično regulira funkcije črevesja.

Skrbi dolenjskih vinogradnikov

Krško, 12. novembra. Naši vinogradniki preživljajo hude čase. Dasi je bila letošnja vinska letina po nekaterih krajih Dolenjske odlična, po drugih zadovoljiva, in to po kvaliteti kakor po množini, vendar to dejstvo našega kmeta ne spravlja iz težav.

V preteklem letu je bila vinska letina po kakovosti izvrstna, zato je bila cena še nekoliko ugodna, saj je vinogradnik novičel cvček po 4 do 5,75 Din za liter, kar je zneslo pri srednjem kmetovalcu, ki je pridelal po 20 do 30 hl vina, še lepo vsoto, s čimer je lahko poravnal svoje obveznosti in za silo oskrbel svojo družino. Cesar ni mogel plačati, je odgodil na leto, češ da bo morda letošnja letina še obilnejša. Četudi pa je letošnja vinska letina prav dobra, vsekakor boljša od lanske (izlema je samo v nekaterih krajih, kjer je vinsko trto uničila pozna pomladna slana), to našega kmeta nikakor ne zadovoljuje zaradi nizkih cen in slabe kupitve.

Edini pomembnejši dohodek, ki ga je imel naš kmetovalec letos, je bil od jabolk, ki jih je prodal pa še precej po ugodnih cenah. V zidanicah ima skoro vse sode polne mošta, ki se zdaj očistijo.

Kakšen bo letošnji cvček in koliko ga bo, to gotovo zanima ljubljanske gostilničarje in vse ljubitelje tega vina. Prav na kratko: Cvček je zelo mnogo in je po okusu še boljši od lanskega. Letos gotovo ne bo tako kisel, ker smo imeli lepo solnčno jesen. Samo da ti nekateri vinski trgovci ne rezali te kapljice s kakimi drugimi vini in potem mešanico prodajali za cvček iz Gadove peči. Razumljivo je, da potem vsakdo zabavlja čez dolenjski cvček, pri tem pa se ne zaveda, da pije bogve kakšno mešanico. To naj vella našim ljubiteljem cvčka kot opozorilo.

Z množino pridelanega vina je kakor rečeno naš kmetovalec zadovoljen, ni pa zadovoljen s ceno. V naše kraje prihajajo vinski prekupci ter ponujajo za liter najboljšega vina 3 do 3,50 Din, za malo slabšo kvaliteto pa niti 3 Din. Za obetko, ki jo rabi ob nedeljah, mora naš kmet dati 300 litrov najboljšega vina, odnosno 4 litre vina za en kg sladkorja. Nekateri vinogradniki niti niso bili preveč veseli svojega obilnega pridelka. Malo čudno se sliši to nezadovoljstvo, pa vendar je resnično. Pisce teh vrst pozna nekega vinogradnika, ki mu je govoril o tegobah svojega gospodarstva ter slednjič menil: »Letos sem pridelal trikrat več cvčka, imel sem tudi trikrat več posla in stroškov, toda za vino tom dobil morda komaj toliko kakor lansko ali predlansko leto.«

Dvojen zločin v Beogradu

Niš, 12. novembra p. Sinoči ob 8. je nastal velik požar v tovarni za predelavo čreves, last Dragutina Stojanovića. Ko so ga silici ogenj omejili in udrili v veliko delavnico so našli na mizi truplo delavca Vase Velčkovića. Vrat je imel prezezan. Obisti sumijo, da je postal žrtev umora ter da je morilec podtaknil ogenj, da bi zakril slede svojega zločina.

Poneverbe na zagrebškem magistratu

Zagreb, 12. novembra. o. Danes je bil prvi dan prave prave bitve med mestnemu uradniku Ivanu Šostariću, ki je obtožen poneverbe, zlorabe uradne oblasti, falzificiranja listin in tatvine. Na škodo mestne občine je dvignil pri mestni hranilnici in drugih denarnih zavodih 1.869.000 Din. Občina trpi samo na izgubi obresti 648.000 Din. Kolikor je poneveril za 197.000 Din, prostovoljno gasilsko društvo je plačal za 385.000 Din. Za razpravo vlada ogromno zanimanje in je bila sodna dvorana nabito polna. Razprava to trajala več dni.

SUKNO DOBITE POVSOD!
To ve ja. Ali mi, KOJ TOVARNARJI Vas lahko bolje in ceneje postrežemo
Cene naših štofov so 80— do 180— dinarjev

VLADA TEOKAROVIC I KOMP.
Paraćin

Italija in Jugoslavija

Izjava beograjskega italijanskega poslanika o abesinski vojni, o sankcijah in o odnosu med Jugoslavijo in Italijo

Beograd, 12. novembra. AA. Izredni poslanik in pooblaščen minister kraljevine Italije na našem dvoru grof Gvikio di Campalto je sprejel damas poročevalca agencije Avale in mu dal tole izjavo o najnovejših mednarodnih dogodkih in o razmerju med kraljevino Jugoslavijo in kraljevino Italijo:

»Prvi italijanski pohodi v Afriki v krajih, kjer se razvijajo sedanjí boji, segajo tja v sredo 19. stoletja. Kar se Abesinije tiče, smo s to državo že nekajkrat sklenili pogodbe političnega in gospodarskega značaja. Glede Abesinije smo sklenili pogodbe tudi z Veliko Britanijo in Francijo. Toda vse te pogodbe so ostale mrtva črka na papirju. Ne Francija, ne Velika Britanija nima v Abesiniji interesov, ki bi bili življenjskega pomena za obe državi. Z Italijo ni tako. Mi imamo z Abesinijo več kot dva tisoč kilometrov skupne meje. Italijanski Somalijo, ki tvori samo opek pas ozemlja ob morju, je izredno lahko napadli iz Abesinije. Leto in leto smo imeli obmejne spore in prestali več roparskih pohodov, ki so jih vršila nekatera plemena na abesinskih tleh v italijanskih kolonijah. Protestirali smo v Addis Abebi, toda abesinska vlada se je pri teh sporih zmerom izogovarjala s trditvijo, da si ne more privoščiti spoštovanja pri plemenih, ki živijo v obmejnih krajih, ob italijanskih kolonijah, spričo velike oddaljenosti teh krajev od prestolnice.

Tako smo doživeli tudi spopad pri Ualualu, ki ga je mednarodni tisk že obširno orisal. Pristali smo, da pride ta spopad v razpravo pred mednarodni arbitražni odbor. In kaj smo dobili? Odbor je izglasoval resolucijo, po kateri je italijanska vlada v pravi, ne da bi bila pri tem Abesinija v krivici. Ta odbor se ni odkrito izrekel in ni označil napadalca. Zaradi tega incidenta so na obeh straneh izvršili nekateri ukrepi vojaškega značaja.

Med tem je posredovalo tudi Društvo narodov. Anglieži so postavili nekatere predloge, toda za Italijo so bili nesprejemljivi. Ti predlogi so imeli dve slabi strani: niso dali poročstva za bodočnost in so bili v nasprotju z dogovori, ki smo jih že prej podpisali s Francijo in Veliko Britanijo glede Abesinije. Italija je zahtevala od DN, da Abesinije ne prizna več za članico te mednarodne ustanove. To zahtev smo opravili in podprli s spomenico, ki obsega popolno dokumentacijo, ki na neovpravičen način dokazuje, da Abesinija ni izpolnila obveznosti, ki jih je bila prevzela do DN med drugim tudi glede

suženjstva. Tudi smo predložili predlog, da pride Abesinija pod mandat, ki bi ga DN poverilo Italiji. A tudi tedaj nismo dobili zadoščenja.

Naši interesi v Abesiniji so dvojni. Naše kolonije so neprestano izpostavljene nevarnim napadom iz Abesinije, po drugi strani ima pa Italija pravico in potrebo po razširitvi. To je dejstvo, ki so ga v ostalem priznali Italiji vsi.

Kar se pa sedaj tiče sankcij, v mislih imam gospodarske sankcije proti Italiji, mislim, da bodo izgubile vsaj 50% svojega uspeha, če jih ne bodo izvajale prav vse države. Res je, da vsako izvajanje sankcij povzroča posledice, toda mi imamo tudi še druge vire za nabavo. Argentina, Nemčija, Madžarska, Avstrija in Brazilija nam bodo nadomestile tisto, česar ne bomo več mogli kupovati v državah, ki so bile do tega trenutka naše najvažnejše oskrbovalke. Meso, gradbeni material in premog bomo zmerom lahko našli in po moji sodbi razpolagamo še z zadostnimi količinami sirovin in živila, da bi z uspehom lahko klubovali sankcijam. morda leto dni, morda pa tudi še dalje. Sicer je pa italijanski narod v tem pogledu trdno odločen prenesti tudi najhujše žrtve.

Glede našega političnega razmerja govorim tu v Beogradu prav tako, kakor sem že govoril pri svojem prihodu, da se ne postavlja vprašanje sankcij in današnjega spora. Ne gre vse te stvari mešati v razvoj našega medsebojnega razmerja. Zelo dobro vemo, da se Jugoslavija v ženevi ne bo mogla odreči obveznostim, ki jih je prevzela do DN. V teh naših domnevah resno upoštevamo to dejstvo. Ne želimo zmanjšati vrednosti dosedanjih že doseženih uspehov. Sicer se pa naši odnosi od dne do dne popravljajo. Vsak dan tako rekoč po administrativnih poteh urjam z vašo vlado celo vrsto vprašanj, in sicer vprašanj, ki so v preteklosti ovirala naše odnose.

Imamo določen program sodelovanja in treba je, da se odredimo ostankom preteklosti. Sli bomo polagoma, zato pa varno, ker ne želimo ničesar prenegati. Med seboj se v gospodarskem pogledu izpopolnjujemo. Naš skupni interes je, da živimo kot dobri sosede. Delati moramo za odstranitev vsakega nezauzanja. Vse kar bomo storili, mora v celoti odobriti javnost naših dveh držav.

Mozaik naših pesmi in noš v Gradcu

Graz, 11. novembra. O zmagovalnih turnejah zbora harmonikarjev mariborskega pomladka RK je »Jutro« že večkrat obširno poročalo. Veliki uspehi, ki so jih s svojimi malimi harmonikami in otroško pesmijo dosegli po vseh večjih krajih Jugoslavije, niso ostali nezapaženi niti v najširši javnosti. Uspeh v Grazu, ki so ga mali slovenski otroci dosegli v soboto zvečer v znameniti Stefanijini dvorani in večer dopolne v viteški dvorani pred glasbeno visoko izobraženo in zelo kritično graško javnostjo, lahko zanje pomeni nov korak v svet, ki jim bo, dasi še skoraj nezobojenim ljudskoškolskim otročjem, rad odprl vrata svojih koncertnih dvoran. poslušal pesmi naše domovine in obudoval narodne noše jugoslovenskih krajev.

Mariborski zbor harmonikarjev pomladka RK ne predstavlja posebnosti le zaradi mladosti samega zbora, a kljub temu točnega in izredno dovršenega izvajanja programa, nego enako tudi zaradi narodnih noš jugoslovenskih pokrajin, ki jih pri svojih nastopih nosijo ti mali godbeniki. Vsak otrok je namreč oblečen v drugačno narodno nošo in jih je zato neki avstrijski list opravičeno nazval »mozaik jugoslovenskih narodnih pesmi in noš«. Ker otroci pojo predvsem slovenske narodne pesmi in so tudi vsi Slovenci, bi bilo le morda dobro, ako bi vodstvo izpopolnilo predvsem naše narodne noše, da tako tujini najbolj točno predstavijo one kraje, ki je v njih doma večina izvajanih pesmi.

Sobotni koncert v Stefanijini dvorani je nadvse uspel, saj so bili vsi prostori zasedeni in so Gračani vsako pesem, program obsega 43 slovenskih, hrvatskih in srbskih narodnih pesmi ter 3 kola, — z živahnim aplavzom posebej pohvalili. Posebno pozornost so zbujale zlasti nekatere solotočke, ki so jih posamezni malčki izvajali z naravnost čudovito živahnostjo in točnostjo. Naša množičevilna jugoslovenska kolonija v Grazu je nastop malih harmonikarjev sprva spremljala z radovednostjo in skrbjo ter pričakovala sodbo Gračanov in se nato tudi sama s tem večjim veseljem zahvalila slovenskim otročjem, ki so pesem svojega naroda prinesli tostran meje in med Gračani vzbudili tako mnogo simpatij in priznanj.

Prav tako, kakor je uspel sobotni večerni koncert v Stefanijini dvorani, je uspešla tudi matineja v nedeljo dopolne, ki je bila namenjena predvsem graški mladini. Starodavna viteška dvorana je bila tudi to pot nabito polna in so mariborski malčki ponovno doživeli zmagovalje, kakor dan prej v Stefanijini dvorani. Veliko zanimanje so zbujala tudi naša narodna kola, a prav posebno vojvodinsko, ki so ga malčki na zahtevo publike morali celo ponavljati.

Mariborski harmonikarji pomladka RK, ki so bili v Grazu gosti občine in ki jim je Stajerska hranilnica svojo Stefanijino dvorano za njihov koncert odstopila popolnoma brezplačno, so obkralj nastopili za dobrodelne akcije in graškemu mladinskemu

skrbstvu so od čistega dobička poklonili tudi lep znesek, kar je v vseh graških krogih zbudilo zanje še posebne simpatije. Kakor smo doznali, imajo mali mariborski harmonikarji namen v kratkem prirediti podoben koncert tudi na Dunaju, kjer bodo s svojimi lepimi jugoslovenskimi narodnimi spevi in nošami gotovo poželi enako lepe uspehe kakor v Grazu.

Povratek avstrijskega poslanika

Beograd, 12. novembra. AA. Avstrijski poslanik na našem dvoru se je vrnil z dopusta in prevzel poslaniške posele.

Iz kmetijske službe

Beograd, 12. novembra. AA. Imenovan je za ravnatelja kmetijske vzorne in kontrolne postaje v Ljubljani v 4. skupini 2. stopnje Bogdan Pohar, svetnik na isti postaji v 5. skupini. Vpokojen je Dragotin Rauh, višji veterinarski svetnik obmejne veterinarske postaje v Kotoribi.

Senzacionalne aretacije v Bukarešti

Bukarešta, 12. novembra. w. Danes so bili v rumunski prestolnici aretirani upokojeni general Radulescu, vodja največje zasebne klinike v Bukarešti prof. dr. Gero in znani odvjetnik Liu Clui. Vsi trije so člani Aversove ljudske stranke. Aretirani so bili baje zaradi tega, ker so bili udeleženi pri izdaji publikacij, ki so se protizakonito bavile z zadevami najvišjih ustavnih faktorjev. Uradno o vzrokih teh aretacij in njihovem ozadju doslej še ni bilo izdano nobeno obvestilo.

Vremensko poročilo

Evropa: Ciklon nad severozapadno Evropo in nad Sredozemskim morjem, visok pritisk drugod. Pretežno oblačno po vsej Evropi, mestoma dež v severni in severozapadni Evropi. Jugoslavija: prevladuje oblačno v primorskih krajih in na jugu, jasno in jutranje megle drugod. Deževalo je v primorskih krajih. Temperatura se ni znatno spremenila. Caribrod 1, Mostar 22. Novosadska vremenska napoved: Pretežno oblačno v vsej kraljevini, deloma vedro na severovzhodu, deževalo bo morda v primorskih krajih, spremenljiv veter jugovzhodne smeri, temperatura brez znatnih sprememb.

Zagrebska vremenska napoved za danes: Pretežno megleno ali oblačno, zlasti v centralnih in zahodnih delih države, vedro v Primorju in v vzhodnih krajih.

Dunajska vremenska napoved za sredo: Milo vreme, večinoma zelo oblačno, na zapadu in jugu morda padavine.

Naši kraji in ljudje

Mladina v spomin skladatelja Jenka

Pri svečanem odkritju spominskega stebra pred hišo v Ljubljani, kjer je umrl 25. novembra 1914. skladatelj Davorin Jenko, se je udeleževal prav lepo tudi naraščaj Glasbene Matice. Pod vodstvom prof. Šonca je zapel Jenkovo »Tiha luna«. Na sliki vidimo prisrčno skupino mladine, ki je lepo zapela to splošno znano pesem

Jubilej zaslužnega šolnika

Ljubljana, 12. novembra.

Spet je eden iz stare učiteljske garde dosegel lepo starost in njegov jubilej nam vzbuja spomine na čase, ko so bili značajni in poštenovalni učitelji najtrdnjeji stebri prosvete in vsega napredka, a so morali pri tem marsikaj pretrpeti baš zaradi svoje nesebičnosti in poštenosti. Upokojeni šolski upravitelj g. Dragotin Česenik praznuje svoj 70. rojstni dan. Rodil se je 13. novembra 1865 v Knežaku na Krasu in je danes prava trdna kraska korenina. Učiteljske je dovršil leta 1884

v Ljubljani in učiteljski poklic ga je vodil sopot nazaj na Notranjsko. Služboval je v Orehu pri Postojni, v St. Vidu pri Vipavi, v Vipavi sami in naposled v Zagorju poleg svojega rojstnega kraja, kjer si je izbral življenjsko družico iz usledne Premcove rodbine. Leta 1892 se je iz Zagorja preselil v Predoslje pri Kranju, kjer je služboval osem let in se potem zopet vrnil na svoj ljubljenski Kras in sicer kot nadučitelj v svoj rojstni kraj Knežak. Vedno se je poštenovalno udeleževal tudi izven šole ter postal vzor prosvetnega, gospodarskega in združbenega udeleževanja. Posvetilo, ki ga je v Knežaku prevzel od svojih staršev, je bilo zaradi svojega napredka najboljša šola drugim gospodarjem. Vsem je bil v vseh zadevah najboljši svetovalec. Pridobil si je splošno zaupanje, ki se je izrazilo tudi v njegovi izvolitvi za župana. Ker je bil vedno ravno tako kakor na prosvetnem in gospodarskem področju napreden tudi v svojem osebnem in političnem naziranju, si je nakopal sovražstvo sebičnih strankarjev. Napadali so ga v Predoslju, še bolj pa pozneje v Knežaku. Leta 1914 je dobil ukaz od državnega šolskega sveta, v katerem je odločeval dr. Eugen Lampe, in premestili so ga v Cerklje pri Krškem. Ko se je pritožil na ministrstvo, je bila premestitev razveljavljena. Sam je stopil v pokoj leta 1917, ker mu je umrla soproga in ker je bil dovolj zaposlen z domacijo in čevda tudi naveličan sikan.

Po vojni se je moral preseliti v Jugoslavijo, reaktiviral je bil leta 1921 ter je še tri leta služboval na Rakeku in v Planini. Po upokojitvi se je naselil v Ljubljani. Pomembno je bilo tudi njegovo delovanje

Iz Doma visokošolk

Ljubljana, novembra

Siva enonadstropnica na oglu Gradišča in ulice 29. oktobra. Lesene stopnice. Zelenka pregraja iz stopnišča v nadstropju. Na zidu pred vratni listič s kratkim napisom: »Doma visokošolk. Obišli med 6. in 6. uro.«

- Jaz bom s tvojim samim takimi imena dajala: Jurček, Janez, Ha, ha, ha...

- Jurček, to je hrvaški Dijorje?

- Da, ampak Jurij je lepše.

To je grova deklet ob oknu v obednici. Čas pred kosilom. Čas, ko se vsa dekleta zberejo v obednici.

- Koliko pa nas je danes, da se moramo tako stiskati?

- Danes je 28.

Za majhno mizo v majhni obednici se je treba dobro stisniti, da vsaka najde prostorček za seboj.

Pri mizi stoji študentke same. Vsek teden sta dve drugi dežurni.

- Dežurne, vode ni!

- Dežurne, ne pozabite na tiste, ki pridejo pozneje!

- Dežurne, koliko cmokov vzame vsaka?

Pri mizi se kramlja o vsem - o glasbi, o hajdinskih žgancih z mlekom, o zadnji prireditvi v drami i. t. d.

- Mene pa morajo zaviti v njube in neke zakopati globoko v zemljo. Zdi se mi bolj priročno, če razpadeš, kakor da če

ker niso ravno tako plačane kakor možni uslužbenci, četudi so z zakonom od leta 1923 predvidene enake plače za enako delo vsem državnim in samoupravnim uradnikom. S poznejšimi uredbami pa so napravljene znatne razlike v škodo poročnih žena v državnih in samoupravnih službah. Naposled zahtevajo udeleženske kongresa vse državljanske in politične pravice, da bi lahko sodelovale v vodstvu vseh javnih in državnih poslov.

Važna mednarodna pomorska konferenca

Split, 12. novembra
Na poziv mednarodnega urada dela se bo 25. t. m. sestala v Zenevi pomorska konferenca, ki ima nalogo, da pripravi material za redno zasedanje pomorske konference leta 1936. Na konferenco so pozvane

KINO UNION — Tel. 22-21 —
Premiera filmske komedije, višek humorja in tragikomedije
IGRA Z OGNJEM
Ufa film s Paulom Hörbigerjem, Trude Marlen in Olgo Brink ob 16. 19.15 in 21.15 uri. — Padec Aksuma in beg iz Hararja v najnovejšem Foxovem žurnalu.

države, ki imajo brodovje s tonazno nad 250.000 ton. Na konferenci bo zastopana tudi Jugoslavija.

Na dnevnem redu mednarodne konference so zelo važna vprašanja. Ki jih lahko smatramo za temelj službenega razmerja med lastniki ladij in posadkami. Razpravljajo se bo tudi o vprašanju delovnega časa na ladjah. To vprašanje je pri nas in tudi v raznih drugih državah urejeno samo za dobo pristajanja ladij v pristaniščih, dočim za delo v navigaciji ni nobenih pozitivnih predpisov. Razna strokovna združenja zahtevajo, naj bi se tudi v navigaciji kakor v pristaniščih uvedel osemurni delavnik, dočim lastniki ladij zahtevajo, naj bi ostalo pri starem, da bi se delo opravljalo po

Pri
slabi prebavi
„Planinka“ — čaj
MR. BAHOVEC.
Paket Din 20.—
v lekarnah.
Reg. S. Br. 3007/8. II. 1932.

kategorijah od 8 do 12 ur na dan. O vsem tem so se že na konferenci leta 1922. v Genovi vodile dolge debate, do pravega zaključka pa ni prišlo. Važno je tudi vprašanje kvalifikacije pomorskih kadetov in častnikov. Na zadnjem zasedanju so vsa vprašanja ostala sicer nerazrešena, kazalo pa se je v marsičem soglasje med predstavniki lastnikov ladij in mornarjev ter samo zaradi raznih tehničnih zadev ni prišlo do sporazumnih sklepov. Na konferenci se bo razpravljalo tudi o vprašanju plačanih dopustov. Le v nekaterih državah so dopusti mornarjev in mornariških častnikov točno določeni. Najprej je bilo to urejeno v Ameriki, potem pa v Nemčiji.

Konferenca bo nudila zastopnikom vseh povabljenih držav točen pregled o položaju pomorstva vsega sveta in na podlagi tega pregleda se bodo lažje našle smerice za pogajanja med brodarstvi in mornarji. Spletska Delavska zbornica je bila pozvana, naj določi svojega zastopnika, ki ga bo potem ministrstvo zunanjih zadev poslalo kot strokovnjaka na mednarodno konferenco.

France Indof †

Ljubljana, 12. novembra.

Na svojem prijaznem domu na Golovcu je davi okrog 5. umrl g. France Indof, vodilni monter mestne elektrarne, star šele 52 let. Z Indofom lega v grob ena najmarkantnejših figur sedanjega polpretekla Ljubljane, saj ga je poznalo vse mesto, zlasti pa še dolenski kraj, ki mu je bil vse življenje kakor skrben oče. V mladih letih je pokojni Indof vstopil v mestno službo in sprito svoje vestnosti in strokovnega znanja se je v elektrarni kmalu povzpel do odgovornega, vodilnega mesta. Kakor so ga cenili njegovi predstojniki, tako so ga radi imeli tudi delavci, saj je bil v resnici zmerom izredno dobrega srca. Nad svoj otrokom je bil krstni in bimanski boter in v vsem dolenskem kraju menda ni bilo otroka, ki ga ne bi bil kdajkoli v življenju obdaroval. Poleg pokojnega Likozarja si je

plačno hrano. Za vsa okorbo se plača mesečno 150 — 500 Din, in sicer je prvih 11, zadnjih pa le 4. Najemina znaša 2800 Din mesečno. Ker se pa dom vzdržuje izključno le z mesečnimi prispevki študentov, od katerih večina lahko plača le minimalno mesečino, dom pa zaenkrat še ne more nuditi zavetja mnogim, ki bi tega bile potrebne. Vsekakor bo to v bodoče ena najvažnejših nalog Doma, saj študentke v Ljubljani nimajo nobenega svojega zavetišča. Dom je ustanovljen na iniciativo študentek emah, za študentke, predvsem tiste, ki so pomoči najbolj potrebne. Studentkam so priskočile na pomoč gospe, ki so razumele upravičenost zahteve po ustanovitvi takega doma. Te jim tudi pomagajo voditi gospodinjstvo, nadzorujejo v kuhinji in slično.

Dom je naročen na vse važnejše časopise, ki jih študentke vestno prebirajo in od katerih se vsaših razvijajo živahne debato.

Na čelu Doma je upravitelja, redko dobra gospa, ki ne nudi študentkam samo dobre konverzacije v modernih jezikih, temveč jim pomaga z nasveti v vseh vprašanjih in težavah, ki mučijo to in ono, se veseli z njimi srečno položenih izpizov in s tiho skrbjo spremlja vsako poedino na njeni življenjski poti.

Tudi Papce ne smemo pozabiti, ki se včasih rada okrega in ima toliko dela, da včasih niti žile ne utegne oprati.

Katarina Špur

Dom je naročen na vse važnejše časopise, ki jih študentke vestno prebirajo in od katerih se vsaših razvijajo živahne debato.

Na čelu Doma je upravitelja, redko dobra gospa, ki ne nudi študentkam samo dobre konverzacije v modernih jezikih, temveč jim pomaga z nasveti v vseh vprašanjih in težavah, ki mučijo to in ono, se veseli z njimi srečno položenih izpizov in s tiho skrbjo spremlja vsako poedino na njeni življenjski poti.

Tudi Papce ne smemo pozabiti, ki se včasih rada okrega in ima toliko dela, da včasih niti žile ne utegne oprati.

Katarina Špur

Dom je naročen na vse važnejše časopise, ki jih študentke vestno prebirajo in od katerih se vsaših razvijajo živahne debato.

Na čelu Doma je upravitelja, redko dobra gospa, ki ne nudi študentkam samo dobre konverzacije v modernih jezikih, temveč jim pomaga z nasveti v vseh vprašanjih in težavah, ki mučijo to in ono, se veseli z njimi srečno položenih izpizov in s tiho skrbjo spremlja vsako poedino na njeni življenjski poti.

Tudi Papce ne smemo pozabiti, ki se včasih rada okrega in ima toliko dela, da včasih niti žile ne utegne oprati.

Katarina Špur

Dom je naročen na vse važnejše časopise, ki jih študentke vestno prebirajo in od katerih se vsaših razvijajo živahne debato.

Na čelu Doma je upravitelja, redko dobra gospa, ki ne nudi študentkam samo dobre konverzacije v modernih jezikih, temveč jim pomaga z nasveti v vseh vprašanjih in težavah, ki mučijo to in ono, se veseli z njimi srečno položenih izpizov in s tiho skrbjo spremlja vsako poedino na njeni življenjski poti.

Tudi Papce ne smemo pozabiti, ki se včasih rada okrega in ima toliko dela, da včasih niti žile ne utegne oprati.

Katarina Špur

ALBUS

terpentinovo milo za vse dni — in za vse perilo.

največ prizadeval za razvoj Galjevice in njegova zasluga je bila, da je nasebina dobila električno razsvetljavo. Nič manjši udarec kakor za siromašne ljudi, ki so našli v pokojniku zmerom velikodušnega podpornika in darovalca, pa je Indofova smrt tudi za napredna društva. Svoj čas je bil delaven, vzpodbuden član šepanjskega Sokola, pozneje pa je bil med ustanovitelji Sokola IV., njegov prvi staro-

sta ter večletni odbornik in praporščak. Z enako vnetostjo se je udeleževal v CMD, bil pa je tudi soustanovitelj in ustanovni član šentjakobskega pevskega društva ter dolgoletni član SLD. Poročen je bil z gospo Ano, rojeno Pavskovo, ki mu je narodila 15 otrok, od katerih žive še štirje sinovi in pet hčera. Vse je vzgojil v na prednem duhu in vsi so člani Sokola IV. Jutri ob 16. spremimo blagega pokojnika izpred vojaškega strelišča na Dolenjski cesti na njegovo poslednjo pot. Vsi, ki so ga poznali, bodo Franceta Indofa ohranili v najtoplemšem spominu, hudo prizadeti rodbini pa naše iskreno sožalje.

Uboj brez vzroka

Poljčane, 12. novembra
Dobra vinska letina ima tudi svoje zle posledice. Na dnevnem redu so v vinorod-

Zagoneten umor

Pri Lendavi so našli umorjenega starejšega posestnika iz Gaberja

Lendava, 12. novembra
Včeraj v ranih urah se je raznesla po Lendavi vest, da leži nedaleč od mesta na travniku med vinogradi mrtvega starejši moški z razbito glavo. Vest je vse prebivalstvo zelo razburila. Zlasti se, ko se je dognalo, kdo je umorjen. Kmalu so bili pri umorjenem tudi orožniki, ki so uvedli najstrožjo preiskavo. Ugotovilo se je, da je umorjenec posestnik in železniški delavec Kepe Jožef iz bližnje vasi Gaberja.

Kako je bil Kepe ubit in kdo so storilci, je zaenkrat zavito v temo. Kepe je pred kratkim kupil vinograd, v katerega je zahajal vsako nedeljo. Tako je šel v pivnico tudi zadnjo nedeljo že okrog pol 11. do polnoči. Pozneje se mu je pridružil več znancev, ki pa so se vsi pred mrakom vrnili domov, tako da je Kepe ostal sam. Mrtvega so ga našli na majhnem travniku ne daleč od njegove kleti. Morilec mu

nih krajih pretepi, poboji, umori in tudi nesreče. Zlasti se dogajajo žalostni primeri, odkar je zloglasna šmarnica spet prosta vsakega darika. Mnogo manj zla bi bilo, če bi ta samorodnica enkrat za vselej izginila iz naših krajev.

V nedeljo se je zgodil pri nas strašen zločin, ki ga je zakrivil le alkohol. Hudo zlo so tako zvali črni vinočeti, kjer se zbirajo kmečki fantje in dekleta, dokler kateremu izmed njih zaradi alkohola ne zavre kri. V takem črnem vinočetu v Brezjah so se v nedeljo zbrali fantje in dekleta, med njimi 23-letni posestnik sin, Jože Mlakar iz Hošnice in 21 letni Alojzij Špec iz Križece vasi. Bili so židane volje in so celo sklenili med seboj, da se ta dan ne bodo tepli.

Le eden izmed njih, Jože Mlakar, je skrival v sebi zločinski naklep, ki ga je potem tudi izvršil. Okrog 21. ure je bilo, ko so odšli iz vinočeta. Mlakar in Špec sta šla spredaj, drugi pa bolj zadaj za nji. Ma. Bila je lepa mesečna noč. Tedaj pa je eden izmed družbe zadaj opazil, kako se je v Mlakarjevi roki zabliškal nož in že je ležal na tleh Mlakarjev tovariš Špec v mlaki krvi. Zabodenec je v nekaj minutah izdihnil. Ostali so priskočili na pomoč, toda Špecu niso mogli več pomagati. Zločinec je izvršil dejanje brez vsakega vidnega vzroka in brez besede. Tiho, da nje. gov tovariš ni opazil, je potegnil dolg kuhinjski nož in mu ga zasadil v levo stran prsi 20 cm globoko. Sirovo je ubijalec potem odrinil ostalo družbo in hladnokrvno dejal: »Kar sem naredil, sem naredil. Napadel je še enega fanta, ki pa ga je s pomočjo ostalih razorožil.

Ko so včeraj zjutraj prišli orožniki po ubijalca, se jim je skrilo, vendar so ga našli in prijeli. Pri zaslišanju je bil redko. beseden in ni kazal nikakega kesanja. Znan je kot pretepec in je imel že večkrat opravka z oblastmi. Obdukcija je pokazala, da je Špec umrl zaradi izkrvavitve, ker so mu bile prerezane glavne žile. Truplo so potem položili v mrtvašnico v Studenicih pri Poljčanah, kjer se je danes vršil pogreb.

je dobesedno razkral glavo na dvoje s kolkom, ki so ga našli poleg umorjenega zločilenega. Na tleh je bila cela mlaka krvi z raztresenimi možgani. Truplo je ležalo z obrazom na zemlji in je bilo že popolno. ma trdo, obito s strjeno krvjo. Iz tega se sklepa, da se je umor izvršil že pred polnočjo. Dasi je v bližnji sosesčini nekaj hiš in je bila noč svetla, vendar nihče ne ve povedati ničesar, kaj se je ponoči godilo. Kepeta je ubijalec z enim ali dvema udarcema ubil in ni nobenih sledov, da bi se vršila kakakva borba.

Truplo umorjenca je bilo preneseno v mrtvašnico lendavskega pokopališča, kjer se je popoldne izvršila obdukcija. Orožništvo je na delu, da razkrije zločin. Dasi trenutno ni sledu za zločince, vendar upa, da bo kmalu uspelo razjasniti, kako je bil umor izvršen, in prijati tudi storilce.

danes je smeh tako redka reč, da ga moramo biti veseli, naj pride že kakorkoli, in tako je bila publika, ki je v soboto in nedeljo obkarak do zadnjega kotička napolnila dvorano v Mestnem domu, tudi šentjakobska hvala, da so dali na repertoar ta Hopwoodov »Skandal pri Bartlettovihi, Igna

KINO SLOGA
Ljubljanski Dvor Telef. 2730
Premiera monumentalnega velefilma
AHASVER
Po legendi »Večni žide« v gl. vlogi
CONRAD VEIDT
Kristus pred Pilatom. Tajinstvena beseda Jezusove. Križarska vojna. - Inkvizicija. Smrt na grmadi in rešitev.
Senzacija! Ob 16., 19.15 in 21.15 uri.

se suče po starem triku takšnih burkastih komadov. Tu sta mlade, življena žena zena in njen mož, tako rekoč »vzoren« zloga, ki mimogrede pozablja, da ima neke primitivne, naravne dolžnosti in pravice do nje. Eno nadstropje višje podoban par, ki ima le v obratnem smislu razdeljene zakonske in človeške kvalitete. Nevarnost grozi, da padejo vsi štirje, ki jih je življenje postavilo v moralno in ljubezensko taklo la bilne položaje. A ko mine usodna, dogodkov in razburjenja polna noč, se izkaže, da so vsi skupaj prišli do treznosti in do spoznanja, še preden so se dali zavesti mamečemu grehu, in novo življenje steče sproščeno v novi tir.

Igro je z lepim uspehom, z mnogo smisla za situacijski in besedni humor režiral g. Milan Košak, ki je hkratu igral ljubimca Freda. Oba para, ki sta vržena v vrtinec in zablode, da si prilažita svoje očičenje in svoj mir, so kreirali g. Petrovič, ki je dal narobe vzornemu soprogu prav posrečeno masko in izraz, gđ. Klavorova, ki je v intinno lepem liku doživela njegovo ljubečo, a že na rob nezvestobe pritrjeno ženo, g. Hanžič, ki je postavil na oder prevejanega, razumnega svetovnjaka in eleganca, in gđ. Baranova, ki je spet enkrat s polnim uspehom uveljavila svoje odlične igralske sposobnosti. Prav simpatičen je bil nastop gđ. Milinčeve v vlogi sobarice.

Spominjajte se CMD!

Domače vesti

* Stipendije francoske vlade za naše dijake. Letos je bilo oddanih 10 stipendij francoskega ministrstva znanosti in izučevanja za študij jugoslovenskih dijakov na francoskih visokih šolah. Kakor poroča »Vreme«, so bile vse te stipendije pravkar oddane. Med temi stipendisti za šolsko leto 1935/36. ni nobenega iz dravske banovine. Ali ni bil nobeden izmed slovenskih prosilcev dovolj odlično kvalificiran ali pa morda sploh ni bilo nobenega prosilca iz dravske banovine, iz poročila »Vreme« ni razvidno.

* 40 letnica Röntgenove iznajdbe. Začetkom meseca novembra je poteklo 40 let, odkar je fizik Viljem Konrad pl. Röntgen v Würzburgu odkril takozvane X žarke, ki so jih kasneje preimenovali po iznajditelju v Röntgenove žarke. Röntgenova iznajdba je za človeštvo največjega pomena, saj pomenja novo epoko v medicinski znanosti. Učenjak je dobil za svojo iznajdbo Nobelovo nagrado. Ako si je kdo zaslužil to nagrado, si jo je gotovo Röntgen!

* Spomenica Zveze zdravniških zbornic. V nedeljo in ponedeljek so se vršile v Beogradu seje Zveze zdravniških zbornic. Sestavljena je bila obširna spomenica o zdravstvenih razmerah v državi ter o raznih potrebnih ukrepih. Spomenico je odposlalo Zveze zdravniških zbornic predložilo tudi kraljevemu namestniku g. dr. Stankoviću, ki kot zdravnik dobro razume vse probleme zdravstva in zdravstvene službe. Spomenica naglašava v prvi vrsti potrebo resničnega sodelovanja med zdravniškimi zbornicami in med ministrstvom za socialno politiko in narodno zdravje. Zdravniški združbe, da pri ministrstvu doslej niso upoštevale zdravniških nasvetov, četudi so bili rezultat mnogostevilnih anket in sej zdravniških organizacij.

Sveža pošiljka

pristnega

norveškega ribjega olja

pravkar prispela. Olje je fino prečiščeno, brez zoprnega vonja in za vsakogar lahko užito.

Za kvaliteto jamči

Apoteka

Mr. L. Bahovec

LJUBLJANA

Kongresni trg št. 12.

* Nova ustanova za preiskavo in zdravljenje bolezni srca na Dunaju. Sanatorij Loew je del svojega zavoda prepustil za ureditev posebnega oddelka za bolezni srca. Vodja te nove privatne klinike je postal znani specialist za bolezni srca, docent dr. Rihard Singer, ki je bil dolga leta asistent prof. Venckebacha. Po njegovih navodilih je dunajska nova klinika opremljena na najmodernejši klinični aparaturi. Ta klinika je s svojo ureditvijo vredna slovesa svetovno znane dunajske medicinske šole.

* Prvi kongres Jugoslovenske unije za zaščito dece se bo vršil 23. in 24. t. m. v Beogradu. V soboto 23. t. m. bo v Kolar. čevi ljudski univerzi slovesna otvoritev kongresa, potem pa bosta poročala gg. vseučiliški profesor dr. Josip Šilović iz Zagreba in beograjski vseučiliški profesor dr. Matija Ambrožič. Na posebnih sejah kongresa, ki se bo vršila v dvorani Rdečega križa, bo referirala gdnja Milana Atana. skovičeva, ki vodi odsek za zaščito mater in otrok pri ministrstvu socialne politike in narodnega zdravja. Kongresa se bodo udeležili člani uprave ter delegati vseh rednih in izrednih članov Unije za varstvo otrok. Uprava je prosila pri prometnem ministrstvu za vozne olajšave udeležencev kongresa. Zaradi informacij in kongresnih legitimacij naj se udeleženci javijo pisarni Unije, Beograd, Simina ulica 19.

Zimski kapital — **Lutz**
Cenik: Tovarna Lutz peč, Ljubljana VII.

* Sokolska zdravstvena zadruga. Na področju sarajevske sokolske župe je bila v Palah ustanovljena prva sokolska zdravstvena zadruga. Te dni je bila njena slovesna otvoritev. Sokolska organizacija na Palah je s to ustanovitvijo mnogo koristila vsemu okolišu, kakaj prebivalstvo ni imelo na razdaljo kakih 30 km nobene zdravniške pomoči.

* Poštenjak! V Samskem mostu v Bosni sta se 6. t. m. poročila Vojin Indjić, pravoslavni bogoslovec, in 21letna sirota Ma. rija Borinovičeva. Ko sta ženin in nevesta pred tedni prišla k pravoslavnemu župniku v Samskem mostu radi poroke, se je pri župniku zgledil 76-letni musliman Bego Mujić rekoč, da želi v njegovi prisotnosti govoriti z nevesto. Župnik ga je peljal k mladem paru in tu je stari Mujić izročil nevesti v staro cunjavo zavitih 143 cekinov. Na vprašanje radostno presenečene neveste, od kod zanj to zaklad, je Bego Mujić po. vedal tole zgodbo: Nevestin oče Kosta Bo. rinović si je z delom v nemških rudnikih pred vojno zaslužil lepe denarje. Leta 1916 je moral tudi on v vojno. Predno je odšel, je prišel k svojemu prijatelju Begu Mu. jiću, mu izročil 143 cekinov, zavitih v cu. njo, ter ga prosil, naj mu jih shrani, dok. ler se ne vrne; ako pa pade v vojno, pa naj shranjen denar izročil njegovi hčerki Mariji — takrat ji je bilo 2 leti —, kadar se bo možila. On je denar shranil in ga skrbno čuval. Kosta se iz vojne ni vrnil. Sedaj je slišal, da se prijateljeva hčerka možila, zato je prišel, da ji izroči očetovo doto — 143 cekinov to je okrog 25.000 Din. Da sta se zarocenca staremu Begu presrečno zahvalila, ni treba naglašati. Do. godek je vzbudil v Samskem mostu veliko pozornost, ker so dandanes poštenjaki, ka. kršen je musliman Mujić zelo, zelo redki pojavi.

* Združena društva železniških upoko. jencev Sarajeva, Subotice, Zagreba in Ljubljane so poslala deputacijo v Beograd, da na merodajnih mestih nastopi za inter. ese železniških upokojencev. Deputacijo vodi predsednik združenih društev g. Ma. tej Kriš iz Zagreba. Društvo železniških upokojencev za dravske banovine v Ljub. lani zastopa predsednik g. Salamon.

* Za enotni zakon o ribolovu. V Beogra. du se je vršila 3. redna glavna skupščina zveze sladkovodnih ribičskih združenj in or. ganizacij. Zborovali so sprejeli obširno resolucijo, s katero prosijo, naj bi bil im. prenaj naveden enotni zakon o ribolovu v. slednjih vodah. V tem zakonu, ki naj bi. veljal za vse države, bi morale biti nasle. dno odredbe: V slednjih vodah naj bi sme. li loviti samo ribiške zadrugne, vključni in. sportni ribiči. Strgno je treba prepovedati. lov v ekolozijski in strupeni sredstvi. Kakor tudi s strelnim orožjem in har. bunami. Ladnam je treba ribolov prepove. dati. Za nimaio ribičskih kart in dovolilni. lastnikov ribolova. Oročje, ki bo zaplenio. pri nedovoljenem ribolovu, naj se izroči. zadrugi, ki ima svoje pravice na doti. čnem področju. Ribiči, ki rešujejo ribe, vr. žene v morčilo, bi morali imeti pri tem po. slo nabilen čas vračunan v banovinski ku. luk. Resolucija zahteva tudi revizijo vseh. povelj o ribolovu. Ribiči in ribiški ob. iekti okrog Anatina naj bi dobili pravi. co. Bečarije tudi za vode na področju držav. ne posestva Belia.

KAVA-MOTOP dnevno sveže prazena,
Ljubljana — Vodnikov trg 5.

* O razdelitvi srednjih šol je izšel nedav. no v Glasu proforskega društva statisti. čen pregled in od tedaj izhajajo v beogra. jski »Pravici obširni članki, ki dokazujejo. na podlagi tega statističnega pregleda, da. srednje šole v naši državi niso pravilno. raz. deljene. V enem članku je tudi poudari. no, da dajejo srednje šole v Sloveniji naj. več kandidatov za državne službe, do. čim je najmanj takih kandidatov med Morav. ci in Bosanci. Članek zatrjuje, da daje drav. ska banovina za tekoče leto in tudi za tri. leta naprej osemkrat toliko kandidatov za. državne službe, kakor pa jih daje vrbska. banovina. V članku je tudi zanimiva ugo. tovitve, da so lani najslabše uspeli matu. ranti realke v Beogradu.

* Iz sodnopisarske službe. Pred izpitno. komisijo apelacijskega sodišča v Ljublja. ni sta napravili pisarniški izpit Pepina Lum. per, zvančica pri apelacijskem sodišču v. Ljubljani, in Hilda Gril, uradniška priprav. nica v Kočevju.

* Prošnja železniški direktorji. Z Zida. nega mosta smo prejeli: Ob sobotah in. nedeljah je spričo znanih voznih olajšav. velikanski potniški promet. Vsi vlaki so. prenatrpani s potniki, ki morajo večasi. stati vso progo in se stiskati po hodnikih. v mrazu in prepihu. Vlaki pa so tudi pre. dolgi. Ni še dolgo, ko se je pripetil na. neki postaji zelo razburil dogodek. Ve. černi vlak, ki se je peljal iz Ljubljane pro. ti Zidanemu mostu, je bil silno dolg in. prenatrpan s potniki. Novi potniki so ho. teč priti do prostora v vozu morali kahi. sto metrov s postaje. Dospeli na cilj je. neka gospa s številnimi otroki hotela sto. piti v voz, med tem pa se je pričel pomi. kati vlak. Nekaj otrok je že naložila v. vlak, sama pa je še z nekaterimi ostala. zunaj. Prav tako je ostalo zunaj še ne. kaj drugih potnikov. Bila je podoba, da. se bo primerila vsak čas katastrofa. Vpilje. otrok, ki so ostali brez matere v vlaku, je. še povečalo razburjenje. Pisec teh vrst. je pozval službojoče organe, da ustavi. jo vlak, kar se je tudi zgodilo, nato pa. so lahko stopili vsi potniki v vozove. Tako. dolgi vlaki imajo prostor za vetopanje sa. mo na večjih postajah, nikakor pa ne na. manjših. Zato se naproša železniška di. rekcija, da v času navala potnikov presk. bi zadostno število voz in po možnosti uve. de po dva vlaka, kakor je to storila ob. času velesejma v Ljubljani.

* Huda nesreča na Tisi. Promet preko. reke Tise med Novim in Starim Bečejem. se vrši s čolni. Ko je te dni za. kupnik prevoza Vitomir Valič pustil v svoj. čoln 20 oseb, se je čoln nedaleč od Sta. rege Bečeja prevrnil in utonili sta dve. doslej neznanji ženi. Ostali potniki so se. s plavanjem srečno rešili na obalo. Zakup. nika Valiča so zaprli.

* Nad dve uri so vztrajali v smrtni ne. varnosti. Iz Sevnice nam pišejo: Kakor. znano se že dalje časa vrše dela na Savi, kjer se bo zgradil most za železniško pro. go St. Janž — Sevnica. Te dni so delavci. napeljavali železno vrv čez Savo. V Spod. njem Bošanju so jo pri bregu pričvrstili. na bližnji oreh in s čolnom se je napotilo. pet delavcev z vrvjo čez Savo. Ko so bili. sredi Save, se je čoln nenadno prevrnil. in vseh pet delavcev je padlo v vodo. Po. nesrečenci so se oprli na čolna in vrvi. Obupno je bilo njihovo stanje sredi Save. Klicali so na pomoč. Mimoidoči ljudje so. opazili nevarnost položaja ponesrečenec. ev in so organizirali pomoč. Prišli so ljudje. iz Smarja in Sevnice, a nikjer ni bilo dobiti. čolna. Po skoro dve uri trajajoči borbi z. vodnimi elementi so dobili čoln, na ka. terega so se delavci rešili čisto izprani in. premraženi.

Slavni bariton
VANI MARKU
poje v vefilmu
»BREZ DRUŽINE«.

* Vode nanašajo utopijence. Odkar so. po zadnjem deževju reke znatno narasle. so ljudje na mnogih ovinkih, na katerih. vode po navadi odlagajo, kar nosijo s se. boj, naleteli na trupla utopijencev. Najbolj. zagonetna je vsekakor najdba, ki so jo od. krili kmečki ljudje na levem bregu Kolpe. pod Hrelinom pri Starem trgu v črnomelj. skem srezu. Tam so našli truplo 30 do. 35 let starega moža brez vsakršnih do. kumentov, na glavi pa je imel tri globoke. ureze z nožem, kar jasno prča, da je po. stal žrtev zločina. Neznani utopijence je. bil 175 cm visok, slabo hranjen, sicer pa. močne konstitucije, rjavih, angleško. pr. striženih brk, rjavih oči in slabih zob. običen pa je bil v modre čajgaste hlače. in spodnje hlače iz bele tkanine z modri. mi progami, obut pa v nizke črne čevlje. Orožniki z vso vnamo polzvedujejo po nje.

ELITNI KINO
MATICA
TELEFON
21 - 24
PREMIERNO KINO

Samo še danes **NEPREKLICNO ZADNIKRA**
Ljubljana govori, Ljubljana je navdušena,
Ljubljana poslušaj samo **VESELOIGRO**
LISZTOVE RAPSONDIJE
VSE RADI MUZIKE

Smeh, sala, božanska godba in ljubezen. — Paul Hörbiger, Karin Hardtova, Ida Wüstova. — Sodeluje berlinski filhar. monični orkester. — Predstave danes ob 4., 7. in 9. uri.

ZNIŽANE CENE!

ni navadna mešanica redilnih izdelkov, temveč edinstvena kombinacija najzlahtnejših redilnih sestavin, ki se nahajajo v mleku, svežih jajcih in sladu, kakao je pridejan samo zaradi boljše arome. Ovomaltine je koncentriran izdelek, ki krepi telesno moč, a ima prijeten okus.

Od 5. XI. znižane cene!
Zavojček: mali: Din 12.—, srednji: Din 27.—; veliki: Din 48.—

hlače in visoke črne čevlje iz boksa. Pod Brezovim pri Blanci med Sevnico in Rajhenburgom pa so na savekem bregu našli truplo neznanca, 20-letne ženske majhne, močne postave, pristrženih kostanjeh las in okroglega obraza, obloženo v letno obliko modre barve z belimi in rdečimi cvetlicami. V ušesih je neznanka nosila zlate uhanke.

* Borba proti glavobolu. V dobi letal in radia napreduje tudi zdravstvo z velikimi koraki. Znamenita odkritja na polju notranje sekrecije, serologije, bakteriologije in röntgenologije so najboljša jamstva za napredek zdravljenja. Veda o vitaminih pa je dovela do tega, da so odstranjevanje zapreke pravilne prehrane. Pri vseh teh napredkih pa ljudi še vedno muči kakor nekdaj glavobol — muka, ki se dnevno ponavlja. 90 odstotkov teh mučnih pojavov izvira iz slabe prehrane in iz napak črevesnih organov. Klinike in zdravilni izražajo največje priznanje dražejem Artinu. Zadoštuje, če vama zvečer dva dražaja, zjutraj pa doseže človek normalno izpraznitve črevesja, kar ga reši mučnega glavobola.

* Tovarna JOS REICH sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izdelavo. Gostje bodo Vas povsod hvallili, če boste Slatino Petanjko jini točili!

Iz Ljubljane

* Jubilej ugledne tvrdke. Te dni pote. ka petindvajsetletnica obstoja Prvega ljub. ljanskega zavoda za nočno stražarje in za. klepanje, ki se je povzpel do sedanjega višine pod odličnim vodstvom prerano umrlega Sa. jovicca Valentina. Kako je bil tak zavod ljubljanskim trgovcem, industrijem, obrt. nikom, hišnim posestnikom resnično potre. ben, kažejo mnogostevilni primeri posku. šnih vlcovom in tatvin, požarov, nezdod in po. škodb, ki so jih pravočasno preprečili tvr. diki vestni uslužbenci in obvarovalci zav. odu zavarovanje pred škodo. Zato pa uživa za. vod zaupanje in hvalečnosti svojih naroč. nih, kov, saj so številne tvrdke zavarovane pri omenjenem zavodu nepretrgano že od nje. govega prvega početka. Po smrti Sajovicca Valentina vodi zavod strokovnjak, vestno in natančno njegova vdova s sinom. Po. trebneemu zavodu k jubileju čestitamo!

MANIKIRE v Miklavževi predprodaji s. popustom! — Oglejte si našo izložbo. »VENUS« nasproti glavne pošte.

* Javna seja mestnega sveta Ljubljan. skega bo v četrtek 14. t. m. ob 17. v mest. ni dvorani. Na dnevnem redu bodo tekoče. zadeve.

* Mestni delavec, Anton Janežič umrl. Kakor smo pred par dnevi poročali, so re. ševalci v petek pripeljali v kirurški oddelek ob. če državne bolnišnice 53-letnega delav. ca Anta Janežiča iz Rožne doline, ki je po. stal žrtev zagonetne nesreče. V petek zjutraj je s svojimi tovariši izpiral cesto. pred kolodvorom na Masarčkovi cesti. Okrog 6. je pripeljal voz cestne železnice. v smeri od Bavarskega dvora, ko je imel. Janežič pravkar napeljavno vodovodno cev. preko tračnic. Tramvajski voznik v jutra. nji mestni zapreke ni mogel opaziti in je. zavril svoj voz tik pred cevjo, a jo je varoval. na napravo pred kolezi zajela in povlekla. s seboj. Kakor nevaajo priče, se je. Janežič ta čas nahajal pri postajnem po. sloju in šele v zadnjem hipu je prišel, da. bi vrnaknil cev. Melo pozneje so ga re. ševalci pripeljali v bolnišnico. Kako je re. ševalci nesrečo, preiskava doslej še ni mogla. ugotoviti. Morda ga je izpodnesla cev, ko. je nehotno stopil na njo. Vsekakor se je. pri padcu močno pobil, zlomil si je roko in si. nalomil nogo ter dobil hude notranje po. škodb. V ponedeljek popoldne je v kljub. skrbni zdravniški pomoči podlegel ranam.

* Lovci! Umrl je naš lovski tovariš. Indof Franc, vodilni monter mestne elek. trarne. Blagega pokolnika spremimo dana. s popoldne ob 16. iz njegovega doma na Go. loven na pokopališče v Štepanji vasi. Od. bor SLD.

Zvočni kino Ideal

PREMIERNO KINO

Danes ob 4., 7. in 9.15 uri
senzacija: **FRENCHOT TONE** —
znan iz filma »Bengali« v kriminalni
komediji

SOBA ŠT. 309

Senzacija Senzacija
Vstopnina 4,50, 6,50 in 10 Din.

področju teh 10 pošt 1 dinar, če stanuje. naslovnik istočasno tudi na ozemlju ob. čne Ljubljane. Za kraje, ki spadajo pod po. sto Dolenja Hrušica ali Jezico, a so na. ozemlju ljubljanske občine, ne velja kra. jeva tarifa, ker sta imenovani pošti le. ven Ljubljane.

* Afera poljskega avanturista. Pred. kakšnim poldrugim mesecem smo v krimi. nalni kroniki zabeležili romantični prihod. mladega poljskega državljana Jozefa Skro. bacza v Ljubljano. Sprevednik ga je bil. nekega dne proti koncu septembra našel v. dunajskem brozavaku med Mariborom in. Ljubljano brez voznega listka in ga izročil. kozdovski policiji. Jozef Skrobacz, ki je. 34 let star in je v Zarkah pri Zvirceljah. na Poljskem doma, je na policiji zatrjeval. da je po poklicu »novinar«, da je sodelo. vaj pri raznih opozicijskih listih v Var. šavi in da je moral iz političnih razlogov. v emigracijo. Tako se da pojasniti, da pre. ko Českoslovaške in Avstrije ni prišel v. Jugoslavijo nič drugega kakor 8 Din na. še važite in par kosov perila v aktovki. Kriminalni oddelek, ki si ni mogel bti. na jasem, kakšne vrste človek mu je pa. del v roke, si je zavoljo njega nakopila. na glavo obsežno, živahno korespondenco. z Beogradom, Avstrijo, Českoslovaško in. Poljsko, da bi več dogmala o njem, ker nje. govim pripovedim pač ni mogla verjeti. Ker iz Varšave je dolgo ni bilo nobenega. odgovora, ga je naša policija naposled. postavila na avstrijsko mejo in ga izgnala. Zdaj pa je prispelo poročilo glavnega po. veljstva policije iz Varšave, ki navaja, da. je Jozef Skrobacz pravkar nevaren tip, ki. je imel zaradi raznih falzifikatov in pre. var že nekajkrat opravo z oblastvi. Dva. krat je odedel tudi večje kazni, in sicer. enkrat tri leta, ječe v Pjotrkovu zaradi. neke sleparije, enkrat pa v Katovicah tri. leta, težke ječe zaradi razpečavanja po. narjenih bankovcev.

* V četrtek 14. t. m. redna plesna večja. Jugoslovenskega naprednega akademsko. ga društva »Jadranc« ob 20. v veliki dvorani. Kazine, igral bo priljubljeni Ronny-Jazz.

* V petih urah vse najzlahtnejše dra. žabne plesne se naučite edino v plesnem za. vodu Jenko - Kazina v »Zvezd.« Informa. cije vsak dan od 11. do 13. in od 15. do. 19.

Kaj pravi gospa Ivanka?

Dandanes ni potrebno, da je kdo umazan, tudi ročnemu delavcu ne. Kar se čez dan zamaže, se hitro lahko opere. Imamo hvalo Bogu terpentinsvo milo Zlatorog, ki z lahkoto in hitro odpravi vsako, tudi oljnato umazanijo. Njegova obilna, gosta in bela pena je kos vsaki umazaniji.

Zlatorog VOTERPENTINNOVO MILO

* »Jesen na vrtnu« je naslov predavanja, ki ga bo imel dr. V. 19. ravnatelj mestnih nasadov g. Anton Lap v okviru ljubljanske podružnice SVD. Kakor lanska in letošnja predavanja bo tudi to predavanje v pred. valnici mineraloškega instituta na univerzi, a dostopno bo članom in nečlanom brez vstopnine.

* Predavanje. V četrtek 14. t. m. pri. redi podružnica DJO za Ljubljano mesto predavanje v društvenem lokal. Rimska c. 19, ob 20. racionalizaciji osebnega dela in. uspeha. Članstvo in uvedeni gostje vabljeni.

* Električna kuha bo danes ob 17. v. prostorih zveze gospodinj. Breg 8. Poku. šanje jedil. Vstop prost.

* Ženska sekcija JNAD Jadrana. V četrtek 14. t. m. ob 14. strogo obvezen članski sestanek s predavanjem.

* Čelist Cenek Seidbauer, ki bo kon. certiral v petek 15. t. m. ob 20. uri na in. timnem koncertu Glasbene Matice, izvaja naslednji spored: 1.) Bach: Sulta c-e-duru za čelo solo. 2.) Janacek: Pravilica za čelo in klavir. 3.) Lalo: Koncert v d-molu za čelo in klavir. 4.) Suk: Balada in Se. renada za čelo in klavir. Pri klavirju je. prof. Pavel Sivie. Vstopnice v Matični knji. garni sedeži po 10 Din, stojlišča po 5 Din.

* Ljubljanski godalni kvartet koncerti. ra v ponedeljek 18. t. m. zvečer v Filhar. monični dvorani in izvajal Stamatizcv kvartet v b-duru. Schubertov kvartet v d-du. ru in Čaikovskega kvartet op. 11. Vstopni. ce v Matični knjigarni po običajnih cenah.

* Viktor de Kowa je spet med nami. Jutri ob 14.15 dalje bo ZKD predvajala film »Ljubezen mladega izumitelja«. Film je. nadvse zabaven in znani umetnik Viktor. de Kowa se ni bil nikdar tako dober, kakor. je v tem filmu. Njegova kreacija je nekaj. izrednega in, kdor si ogleda ta film, se mo. ra smejati in od srca razveseliti. Obisko. valce tudi opozarjamo, da služi denar, ki. ga dobi ZKD pri svojih filmskih predsta. vah, prosveti naših vasi in ljudskim knji. žnicam.

* Jutri sadnji dan prijave pri »Petnj. kuc« za avtobusni izlet Trst - Gorica 17. in. 18. t. m.

* Izborna štajerska in dolenjska vina v. delikatesi V. A. Janež, Aleksandrova c. pri. operi, telefon 34-55.

Iz Celja

* Redni članski sestanek JNS za Celje. in okolice bo drvi ob 20. v Celjskem domu. Pridite v čim večjem številu!

* Prva predstava v novi sezoni celjske. ga gledališča bo v petek 15. t. m. ob 20. Gostovala bo ljubljanska drama, ki bo up. orzila Goliovo noviteto »Bratomor na Me. tavici. Predstava je za abnoma. Interesenti. za abnoma, ki se še niso prijavili v knji. garni »Domovine«, naj storijo to takoj.

* Novo vodstvo mestnega avtobusnega. podjetja. Novi upravni odbor mestnega. avtobusnega podjetja, v katerem je 6 članov. mestnega sveta, 2 zastopnika denarnih zavo. dov in 1 zastopnik privatnih delničarjev. se je na prvi sed konstituiral takole: pre. sednik trgovec Fazarinec, podpredsednik Do. linar, pregledovalec računov dr. Voršič in. ravnatelj Černelč.

ZA ZIMO: Vestje, žemperje, puloverje, obleke in garniture od najfinišje do na. vadne volne izdeluje B. Pušnik — Celje, Cankarjeva.

* Žrtve nesreč in napadov. V soboto. zvečer je neki motociklist na cesti na Spod. nji Hudičji povozil 40letnega Ferdinanda. Agreža, dninarja brez stalnega bivališča, in. ga poškodoval po vsem telesu. V nedeljo. ponoči so neki fantje pred gostilno Union. na Dobrni s plankami in noži napadli 30. letnega posestnikovega sina Ludvika Kram. erja in 28letnega Alojza Dolerja, oba z. Vrbe pri Dobrni, ter poškodovali prvega. po glavi in rokah, drugega pa tudi po. prsnem košu. Ko je šel 24letni krojaški. pomočnik Alojzij Močnik z Repnega pri Št. Jurju ob južni železnici s svojim bratom k. posestniku Gajšku v Zlateče, ga je napad. del ključavničar Majer iz Štor in ga zabodel. z nožem v vrat in levo roko. V ponedeljek. zvečer je neki avtomobil v celjski okolici. povozil 41letnega voznega invalida Avgusta. Pečnika iz Pesnice pri Mariboru. Pečnik je. dobil hude poškodbe na glavi in nogah. Po. škodovanci se zdravijo v celjski bolnišnici.

* Kino Union. Danes ob 16.30 in 20.30. »Gospod brez stanovanja« in zvočni tednik.

BREZ DRUŽINE

Velefilm po znanem romanu od
HECTORA MALOT

Iz Maribora

a— 60 letnico rojstva obhaja 2 dni množični mariborski javni in društveni dolevec in odlični organizator pevskega zbora mariborske Glasbene matice, ki mu se danes načeljuje, g. Janko Arnuš Slavič, ki je popularna osebnost našega Maribora ključno ob lepem življenjskem jubileju, da bi njegova čvrsta in krepka ramena prenesla še obilo križev.

a— V soboto slovo. V soboto 16. t. m. bo poslovilna predstava gledališke igralki Stefi Dragutinovičeve. Predstava bo združena z jubilejem njenega 40-letnega umetniškega delovanja. Uprizorje se Franckova veseloigra »Vihar v kozarcu«.

a— Konec krize v matičnem vodstvu. Včeraj je upokojeni šolski inšpektor g. dr. Ljudevit Poljanec preklisal nedavni odstop ter je spet prevzel položaj predsednika mariborske Glasbene matice.

a— Vsi v Mariboru bivajo radiotelefisti se pozivajo, da se nemudoma, a najkasneje do 1. decembra javijo pri mestnem vojaškem uradu na Slomškovem trgu 11.

a— Lastno električno turbino si je uredila tukajšnja tvornica svile Karla Thoma. Turbina se ni v obratu. V primerih, ko falski toki zaradi nepredvidenih vzrokov odpove, ima tvornica lastno pogonsko silo.

a— Priroda ima svoje posebnosti. Gospa Pretnerjeva je prinesla v naše uredništvo lep šopek zrelih jagod, ki jih je nabrala na posestvu g. Oseta na Pohorju nad Bistrico.

a— Kakor v vojnem času... Na stojnici živinskega sejišča, kjer prodajajo tako zvano oporečno meso, so se reflektantje zaradi izrednega navala morali postaviti v gvozdo vrsto, kakor je bilo v vojnem času. Vzrok tega pojave je pač tudi v redukcijah plač.

a— »Novinarje«. Včerajšnjo notico pod tem naslovom pojasnjujemo v toliko, da so navedene tri predvedli na policijo, da se izkaže njihova identiteta in njihov poklic. Potem ko so se izkazali z legitimacijami, jih je policija izpustila.

a— V Palestino je hotel 36-letni delavec Seinelweg Zveig Lempel iz Poljske, ki je hotel skrivaj prekorajiti našo mejo pri St. Ilju. Naši granizirji pa so ga ekspedirali nazaj v Avstrijo in si bo moral poiskati drugo smer, da bo lahko prišel v Palestino.

a— Ker je hotel slaboumno oslepiti za 15.000 dinarjev je sedel na zatočni klopi pred mariborskim malim kazenskim senatom 43 letni posestnik Ivan Mlakar iz Zgoranj Hoč. V obtožnici se navaja, da je 13. novembra l. 1933, s skupno pogodbo, ki jo je sklenil z vdovo Marijo Heričevo iz Zgoranj Hoč, izkoristil njeno težavno imovino, sko stanje ter njeno nezadostno znanje o pomenu kupne pogodbe v tem smislu, da se je pogodil z njo za nakup nepremičnine, ki

je vredna 30.000 dinarjev, za vsoto 15.000 dinarjev. S tem bi bila Heričeva oškodovana za 15.000 dinarjev. V obtožnici se navaja, da je Heričeva nekoliko slaboumna, zaradi česar ni mogla prepoznati pomena takšne pogodbe. Dalje se v obtožnici navaja, da je v smislu trditve Heričeve obtožnica Mlakar obljubil Heričevi, da se bo oženil z njo. Mali senat je obsodil Ivana Mlakarja na 1 leto 8 mesecev strogega zaporu, 2000 dinarjev globe in triletno izgubo častnih državljskih pravic.

a— Mlada združena bika povzročila smrt mladega posestnika. V mariborski bolnišnici je izdihnil 35 letni posestnik Jože Jug od Sv. Barbare v Slovenskih goricah. V ponedeljek popoldne je nemreč gnil par mladih bikov na mariborski živinski sejem. Na cesti v Maribor se je hotel izogniti nekemu kmečkemu vozu. Zaradi upornih bikov pa je po nesrečnem naključju prišel pod kopita vpreženih konj, ki sta mu strla prsni koš in prebila lobanjo.

a— Odmevi krvavega prešanja. Nedavno smo poročali o prvem pokolu, do katerega je prišlo ob priliki prešanja pri nekem posestniku v jarenski okolici. V zvezi s tem so našli večer na neki nji v Jurovskem dolu s polomljenimi rebri delavca R. Dolfa Dajčmana iz Jurovskega dela. Vračal se je ponoči domov, pa ga je iz zasede napadel neki moški ter ga s topim orodjem obkolil po glavi, da je nezavesten obelžal. S hudimi poškodbami so Dajčmana prepeljali v mariborsko splošno bolnišnico.

Iz Ptuja

j— Marije Kajnihove zadnja pot. V ponedeljek so položili k večnemu počitku v družinski grob na rogoziškem pokopališču splošno priljubljeno gospo Marijo Kajniho, soprogo učitelja v pokolu. Kako priljubljena je bila pokojna, je pokazala velika udeležba mešanov, ki je pokojnico spruclajala do groba. Rajnka je s soprogo vse svoje štiri sinove vzgojila v strogo nacionalnem duhu in so že vsi preskrbljeni razen enega — visokošola. Pogrebne obrede je opravil ob asistenci župnik g. Svet. ki se je od pokojne na grobu poslovil z lepimi besedami. V slovo je izpregovoril tudi šolski upravitelj g. Pečar iz Savinjske doline. Naj ji bo lahka domača zemlja!

j— Ponarejenci 50 dinarskih kovancev so se spet pojavili v Ptuju. En tak falsifikat je prejel tukajšnji trgovec od nekega posestnika iz okolice, a je izpovedal, da ga je dobil od neke tretje osebe za prodane poljske pridelke. Falsifikat je zaplenila policija, ki vodi nadaljnjo preiskavo. Ponarejenec se na prvi mah spozna, da je ponarejen, ker je mnogo lažji od pravega, je temnejše barve in izdelan iz zmesi aluminija in svinca.

ZDRAVNIK:
Zakašljajte!
BOLNIK:
Ne morem, gospod doktor, pravkar sem pojedel

Bronhi
bonbon

PROIZVOD: UNION, ZAGREB

šprenjčka, 20.000 kg zdroba, 20.000 kg leče. Minerska komanda Kumbor sprejema do 9. decembra ponudbe glede dobave jeklenih vrvi, do 12. decembra glede dobave kovinskega materiala (železo, cink, jeklo, medenina). Pri vojno-tehničnem zavodu v Kragujevcu se bodo vršile naslednje ofertne licitacije: 26. t. m. glede dobave 11.500 kg papirja, 7. decembra glede dobave 5.000 kg antimonu, 13. decembra glede dobave 6 kontrolnih ur, 18. decembra glede dobave 300 kg olja, 3500 kg strojnega olja, 800 kg avtomobilskega olja, 65 kg ricinovega olja, 1250 kg vazelina, 75 kg govejega loja, 21. decembra glede dobave 750.000 kg medenastih delov, 17.000 kg medenastih trakov, 1000 kg medenaste žice, 25. decembra glede dobave 250.000 kg jekla, 90.000 kg jeklenih trakov, 250 kg jeklene žice. Dne 13. t. m. se bo vršila pri komandi dravske divizije, sbe oblasti v Ljubljani licitacija glede dobave 100.000 kg fižola, 67.000 kg riža, 35.000 kg zdroba, 45.000 kg ješprenjčka, 60.000 kg testenin.

Dobave. Direkcija državnega rudnika Vrdnik sprejema do 5. decembra ponudbe glede dobave 300 stauterjevih mazalic in 300 kovinskih žag. Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 22. t. m. ponudbe glede dobave rezervnih delov za pisalne stroje »Adler«, »Kleinadler«, »Arheon« in »A.E.G.«. Dne 24. novembra pa glede dobave čopičev. Dne 9. decembra se bo vršila pri upravi državnih monopolov v Beogradu ofertna licitacija glede dobave 270.000 kg kartona.

Borze

12. novembra

Na ljubljanski borzi so oficialni tečaji deviz ostali v glavnem nespremenjeni, le deviza Trst je nekoliko popustila. V privatnem krlingru notirajo avstrijski šilingi 8.60 - 8.70, angleški funt pa 224.20 - 245.80. V zagrebškem privatnem krlingru je bil promet v avstrijskih šilingih po 8.5650, v angleških funtih po 224.78, v grških bonih po 29.25 in v španskih pezeta po 6.00. Italijanske kompenzacijske lire so nekoliko popustile in je bil v Zagrebu zaključek po 293.62, v Beogradu pa je bilo povpraševanje po 280. Na zagrebškem efektom tržišču je notirala vojna škoda 553 - 356 brez zaključka (v Beogradu promet po 354). Tudi v ostalih državnih vrednotah ni bilo prometa.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2975.28 - 2989.88, Berlin 1756.08 - 1769.95, Bruselj 739.54 - 744.60, Curih 1424.22 - 1431.29, London 215.13 - 217.19, New York 4343.94 - 4380.25, Pariz 288.46 - 289.90, Praga 181.05 - 182.16, Trst 354.67 - 357.75.

Curih. Beograd 7, Pariz 20.2550, London 15.1450, New York 307.50, Bruselj 51.9750, Milan 24.95, Madrid 41.9750, Amsterdam 208.8750, Berlin 123.65, Dunaj 56.50, Stockholm 78.0750, Oslo 76.0750, København 67.60, Praga 12.72, Varšava 57.85, Atene 2.90, Bukarešta 2.50.

Efekt

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 353 - 355, 7% invest. 75 - 76,50, 7% stabiliz. 78 den., 7% Blair. 68 - 69, 8% Blair 77 - 78, 6% begluške 60.50 - 61; delnice: PAB 228 - 230, Trboveljska 100 - 110, Sečerača Osijek 128 bl.

Beograd. Vojna škoda 355 - 355,50 (354), za dec. 355,50 - 356 (353 - 355,50), 7% invest. 78,50 den. (79), 4% agrarne 45,50 - 46 (45,50), 7% stabiliz. 79 bl., 6% begluške 64,25 den. (64,30 - 64,50), 8% Blair 78,50 den., 7% Blair 70 - 70,50 (69,50 - 70), Narodna banka 5850 - 5950, PAB 229 - 230 (228 - 229).

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 12. nov. Začetni tečaji: pšenica: za dec. 95, za maj 96, za julij 99.125; koruza: za dec. 59, za maj 59.125, za julij 60.375.

+ Winnipeg, 12. nov. Začetni tečaji: pšenica: za dec. 83.75, za maj 87.625, za julij 96.75.

+ Ljubljanska borza (12. t. m.) Tendence stalna. Nudijo se (vse franko nakl. postaja): pšenica: baška, 79.50 kg 163.50 - 168.50; koruza: baška 108 - 113, banatska 103 - 105.50, baška nova 86 - 87; moka: baška in banatska »0g« 260 - 270; »2« 240 - 245; »5« 220 - 235; otrobi: baški 110 - 115; krompir štajerski 60-65.

+ Novosadska blagovna borza (12. t. m.) Tendence stalna. Pšenica: baška, okolica Sombor 151 - 153; gornjebaška 153 - 155; sremska, slavonska in banatska 154 - 156; gornjebanatska 155 - 157; baška in banatska potiska 158 - 160; Oves: baški, sremski in banatski 135 - 137.50. Ječmen: baški in sremski, 63.64 kg 130 - 135; baški jari, 67-68 kg 140 - 145. Koruza: baška 96 - 98; baška sušena 90 - 92; za dec. - jan. 85 - 87. Moka: baška in banatska »0g« in »0g« 235 - 255; »2« 215 - 235; »5« 195 - 215; »6« 175 - 195; »7« 155 - 165; »8« 105 - 110; Otrobi: baški 84 - 86. Fižol: baški 240 - 250.

+ Budimpeštanska termska borza, 12. nov. Tendence stalna. Pšenica: za mar. 17.98 - 17.99, za maj 18.08 - 18.10; koruza: za maj 15.25 - 15.28.

BOMBAZ

+ Liverpool, 11. nov. Tendence stalna. Zaključni tečaji: za dec. 6.40 (prejšnji dan 6.33), za maj 6.33 (6.26).

Pol stoletja že deluje CMD, darujmo še za pol stoletja!

Velik vinski sejem v Ormožu

Ormož, 11. novembra

Sv. Martin krsti most, da postane s tem dnem novo vino. Ta stara prisojica naših goric velja tudi letos. Mosti so skoro že v celoti pokopeli in le tisti redki, ki so bili prešani ob Vseh svetih, so še v stanju kipenja.

Kakor je bilo pričakovati, je kakovost letošnjih ormoško-ljutomerskih vin prav dobra in v velikem delu celo odlična. Ker je bilo grozdje ob trgatvi dobro dozorelo in izredno zdravo, ima novo vino tudi najvažnejše vrline dobrega vina, zlasti čist, harmoničen okus, prijeten, pri boljših sortiranih vinih naravnost odličen aroma, lepo belo-zeleno barvo, izredno zdravje in stalnost. Tudi pri slabšem kletarstvu je letos težko najti vino, ki bi nagibalo k rjavemu ali drugim boleznim. Stopnja alkohola je prav primerna, in sicer izkazuje vino iz zgodnejega branega mešanega grozdja 10.5 do 11.5%, in poznejše branega mešanega grozdja 11.5 do 13%, sortirana in pozno branega grozdja pa po večini 12.5 do 13.5%.

Tudi količina pridelanega vina je letos zelo zadovoljiva in so sprito tega cene že preveč zmerne. Zaenkrat z vinom še ni kupcije, most pa se je plačeval po stopnjah sladkorja 2 do 4 Din, fine, izbrane sorte pa tudi do največ 6 Din. Pričakovati je, da bodo cene za pretočeno vino zaenkrat kakih 50 par višje od mostnih cen.

Vpričo vsega navedenega je pričakovati, da bo letos z ljutomercanom spet živahen na kupciji. Tako vinskim trgovcem kakor gostilničarjem bo letos gotovo konvencionalno, zalagati se z ljutomercanom. Tudi za izvoz v tujino bodo letošnja ljutomerska vina zaradi naštetih vrtil in velikih količin enotnega blaga zelo sposobna. Naloga odločilnih faktorjev pa je, da izvoz omogočijo.

V Jugoslaviji je Ormož postal naravno glavno tržišče za ljutomersko vino, med tem ko je prej to mesto zavezaval Ljutomer in se je od takrat tudi ohranil naziv ljutomercan. Kletarsko društvo v Ormožu, ki predstavlja najmočnejšo vinarsko združenje na štajerskem sploh, je na splošno željo zainteresiranih krogov, ta ko producentov članov in nečlanov kakor poslovnih prijateljev trgovcev in gostilničarjev sodelenosti pririditi v decembru veliko vinsko razstavo in sejem ljutomersko-ormoških vin. Le-ta naj bi omogočil direktno stike med producenti in kupci, obenem pa bo razstava izbrana revija letošnjega pridelka ormoško-ljutomerskih gorci. Natančnejše podatke in natančen datum razstave in sejma bomo priobčili v kratkem.

Sport

Položaj v peti skupini še vedno zapleten

Ze zadnjič smo ugotovili, da je tekmo vanje v naši grupi najbolj zanimivo in da je od vsake posamezne tekme docela odvisna oblika tablice. Sami nismo mislili, da se bo stvar v predzadnjem kolu tako zasukala. Največji optimisti so mogli pričakovati zmago Haška v Ljubljani in ob dobrem in objektivnem sodniku bi imeli drugo iznenađenje, ker bi Ilirija v tem slučaju prinesla iz Zagreba gotovo vsaj eno točko.

V nedeljo se odigrata zadnji dve tekmi. Primorje čaka hud boj na vročih zagrebških tleh proti Gradjanskemu, Ilirija ima pa velik obračun s Haskom v Ljubljani. No v nedeljo zvečer bo konec uigibanj in prognoz, stvar bo končno veljavno odločena. Na silen interes vlada vsled tega za ti dve prireditvi, ki jima bo pristihnila vsa država, (ker mnogo jih je neposredno zainteresiranih) in v mestih, kjer se bodo dogodki odigrali, bo hotelo biti vse prisotno.

Da se ne ponovi Ilirijin slučaj v Zagrebu si je ta klub zagotovil inozemskega sodnika Dunajčana tako da bomo glede pravilnega vodstva tekme vsaj na domačih tleh brez skrbi.

V nekaj vrstah

V nedeljo se je vršil na Dunaju mednarodni cross country tek, ki se ga je udeležilo približno 150 tekačev, med njimi naš Bručan. Za nastop Bručana je vladalo veliko zanimanje z ozirom na lepe rezultate, ki jih je Bručan dosegel na letošnji olimpijadi. Vendar pa Bručan ni popolnoma uspeš. Dunsjski listi poudarjajo, da ga je ovirala slaba obutev in da zaradi tega ni mogel pokazati svojih polnih sposobnosti. Proga je bila dolga 7.000 m. Na prvi tretjini proge je Bručan še vodil s četvorico drugih tekačev, kasneje pa je moral zapustiti vodilno skupino. Na cilj je prišel kot sedmi v času 28 : 49. Zmagovalec je bil Rapidovec Mušić v času 27 : 55.6.

Zopet nam prihaja senzacionalna vest o ameriškem plavcu Kieferju, ki je v soboto nastopil v Vratislavi. V plavanju na 100 m hrbtno je postavil z 1 : 04.9 nov svetovni rekord. Na 100 m prosto je zmagal American Highland v času 58.5 pred Madžarom Csikom, ki je plaval 59 sekund. To je bilo prvi dan. Drugi dan v nedeljo pa so se dosegli slabši časi. Csiku je uspešno revanša. Zremagal je na 100 m prosto Highlanda v 59 sekundah. Na 100 m hrbtno je zmagal Kiefer v času 1 : 10.9.

Plavalna sekcija šušake Viktorie je objavljena na Dunaj, kjer nastopi v sobo.

Volna ostane mehka in nežna ako se pravilno pere v peni mil-LUX

LUX

Nikoli odprti!

Pristen samo v modrem ovitku.

to in nedeljo kot reprezentanca Sušaka proti reprezentanci Dunaja.

V nedeljo je gostovalo v št. Vidu nogometno moštvo ljubljanske Slavije ter je po lepi in napeti igri zmagalo z 2 : 1 (1 : 0).

Gozdni tek SK Ilirije za smučarje in atlete. Vodstvo Ilirijanske smučarske sekcije priredi v nedeljo 17. t. m. gozdni tek za smučarje in atlete. Start in cilj sta pri drsalnici Ilirije pod Cerkovnim gradom. Tekmovalci bodo razdeljeni v tri starostne razrede. Mladina od 14. do 16. leta tekmuje na progi 2 km, mladina od 16. do 18. leta na progi 3 km, seniorji pa na progi 7 km. Zmagovalci v posrednih grupah bodo nagradjeni z likovnimi diplomami, drugi in tretji v vsaki kategoriji pa s priznanicami. Prijave brez prijavnine se sprejemajo do sobote ob 18. v kavarni Evropa. Proga bo izpeljana po šišenskem in rožniškem hribu. Garderoba za tekmovalce bo v drsalnišni garderobi, kjer bodo takoj po zaključku tekovanja razlašeni rezultati in razdeljena darila. Sekcijsko vodstvo prosi vse zainteresirane za ta tek, da se požurijo s prijavi.

SK Ilirija (smučarska sekcija). Jutri ob 18.30 redni obvezni trening za vse smučarje. Po treningu razgovor o nedeljskem cross-country tekmu, pri katerem morajo stantati vsi verificirani, v Ljubljani bivajoči smučarji. Kdor se jutrišnjega treninga in nedeljskega country teka ne bo udeležil, bo pozvan na odgovor, poleg tega ne bo upoštevan pri bodočih smučarskih tekmah. Garderoba za jutrišnji trening je v zimskem kopališču.

Službene objave ljubljanskega hazena poudarja, da Redna seja upravnega odbora drevi ob 18.30 v posebni sobi kavarne Evropa. Potrebna je navzočnost vseh odbornikov.

JASO. Danes ob 18. redna odborova seja na tehnik. Vsi odborniki naj se je udeležijo sigurno in točno. Tovariši poverjeniki: Močnik, Skopalova, Fetič, Prekoršek, Meglič, Martinec ter Vrankar Pavle naj privedejo zanesljivo! Ker bo govora o letošnjih prireditvah JASO naj pride tudi vsaj en zastopnik tov. tekmovalcev! Smuk!

Sialom klub 34. tehn. odsek. Sestanek za vse tekmovalce in one gospode, ki bi hoteli v letošnji sezoni sodelovati v našem smučsko-tehničnem odseku, bo jutri ob 18.30, na veleejemu. Po sestanku ob 19. gimnastični vajam vajam vajam bomo tudi člani-tekmovalce. Juniorji in naraščalniki naj privedejo s seboj in prijavijo svoje tovariše, ki bi hoteli gojiti tekmovalno smučanje pri našem klubu. Točno in polnoštevilno.

SK Mars. Ker se mora vsa oprema temeljito urediti in popraviti, se pozivajo brez izjeme vsi igralci, da isto v sredo ali četrtek izroče gospodarju. Tudi vsi, ki imajo še legitimacije, naj jih takoj izroče tajniku, Kdor se pozivu ne bo odzval, bo suspendiran.

SK Slavija. V četrtek ob 20. v posebni sobi restavracije Slon odborova seja. Odborniki točno in zanesljivo. Fedstein sl. gurno.

Za jugoslovnski patent št. 3087 od 1. avgusta 1924 na: »LEŽAJNI METALI I POSTUPAK ZA NJIH IZRADU« (»Lagermetalle und Verfahren zu ihrer Herstellung«) se iščejo kupci ali odjemalci licenc. — Cenj. ponudbe na: Ing. MILAN ŠUKLJE, Ljubljana, Beethovnova ul. 2.

ZAJAMČENO

ČISTO SVINJSKO MAST

razpošilja po povzetju od 25.— kg dalje po 14.— Din kg — franko kolodvor Zagreb brutto za netto. Mesna industrija VELEBIT - ZAGREB. Samoborska c. 7.

Komfortno stanovanje

obstoječe iz treh sob, kabineta in priklitin se odda s 1. februarjem na Miklošičevi cesti.

Informacije se dobe v pisarni Delniške tiskarne d. d. v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 16.

POZOR TOVARNE!

ZASTOPNIK (potnik) z lastnim autom odlično vpeljan v modni in tekstilni stroki išče serijozna zastopstva za Dravsko in Savsko banovino pod »Upeljan«.

Gospodarstvo

Gibanje insolvent

31% vseh insolventne odpade na Slovenijo

Državni statistični urad je objavil podatke o gibanju insolvent v mesecu oktobru, iz katerih je razvidno, da je bilo v tem mesecu v vsej državi 10 konkurzov (lani 19) in 23 porevalnih postopanj (21), od tega v dravski banovini 2 konkurza (6) in 8 porevalnih postopanj (6). V prvih mesecih letošnjega leta smo imeli v vsej državi 274 insolvent nasproti 520 insolventom v istem razdobju lanskega leta. Kakor vidimo, se je število insolvent letos znatno zmanjšalo, in to skoro na polovico lanskega števila, odnosno na eno šestino rekordnega števila iz leta 1932. Zal tega ne moramo v enaki meri ugotoviti za dravsko banovino.

Kakor smo na tem mestu že ponovno omenili, se opaža, da gospodarstvo dravske banovine v konjunkturnem razvoju precej zaostaja za ostalimi pokrajinami. To nam potrjuje predvsem število o gibanju zavarovanih delavcev, ki nam povedo, da je v dravski banovini letos še vedno za 19% manj zaposlenih delavcev kakor leta 1930 medtem ko zaposlenost v ostali državi za-

Število insolvent		
v vsej državi	v dravski ban.	
1931 1363	179	15.1%
1932 1872	302	16.1%
1934 588	133	22.6%
jan.-okt. 1935 274	85	31.0%

V gornji primerjavi smo izpustili leto 1933, za katero nimamo prave slike o gibanju insolvent, ker je bilo v tem letu v veljavni tako zvano posredovalno postopanje in so se številni dolžniki, ki so bili plačljivi sposobni, zatekali v to posredovalno postopanje. Gornja primerjava nam kaže, da je leta 1931 odpadlo na dravsko banovino le 13% skupnega števila insolvent v naši državi, leta 1932 16%, leta 1934 22% letos pa kar 31%.

odu v gotovini. Prestopki se bodo kaznovali z denarnimi kaznimi in z zaporom do dveh let.

Povišanje carine na sladkorno peso, Ministrski svet je na predlog finančnega ministra in na osnovi čl. 15 zakonskega predloga o splošni carinski tarifi sprejel take sklep: za semente sladkorne repe po točki 3. tar. št. 33. uvozne carinske tarife se maksimalna postavka poviša na 40 Din, minimalna postavka na 30 Din za 100 kg.

Kliring v Švico. Naš kliringški dolg nasproti Švici, ki je ob koncu septembra znašal 767.000 šv. frankov je 23. oktobra znašal 695.000 šv. frankov.

—Plačilni promet z Madžarsko. V pogledu plačilnega prometa z Madžarsko je finančno ministristvo izdalo naredbu, ki pravi, da se ima plačilo uvoženega madžarskega blaga vršiti izključno s polaganjem dinarjev na časovno vezani račun madžarskih upnikov. Razpolaganje z časovno vezanimi terjatvami, ki že obstojajo, ali bodo v bodoče nastale, se lahko vsi potom privatnega kliringa samo na temelju predhodnega dovoljenja Narodne banke. S tem v zvezi je Narodna banka izdala posebna navodila, ki v glavnem določajo, da lahko jugoslovanski uvozniki madžarskega blaga nadalje polagajo protivrednost v dinarjih na račun madžarskega upnika. Kadar se izvrši opravljanje takih vplačil z dokumenti, tedaj knjižijo denarni zavodi te dinarje kot blokirane. Prav tako se na blokirane dinarje takoj prenesejo vse že obstoječe časovne vezane terjatve. S temi blokiranimi terjatvami se ne sme razpolagati brez posebne dovoljenja Narodne banke niti za potrebe privatnega kliringa. Ako madžarski izvozniki želijo iz svoje blokiranе terjatve izvršiti izplačilo v naši državi, mora to preko pooblaščenega zavoda zahtevati od Narodne banke. Kakor smo že pred dnevi poročali, je Narodna banka pozvala vse izvoznike, da prijavijo svoje terjatve na Madžarskem, in sicer do 17. novembra.

—Dobave. Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 21. t. m. ponudbe glede dobave delavskih oblek do 28. t. m. glede dobave 100 plošč železne pločevine, 10 kolut za električni kompresor, ter večje množine okov za okna in vrata. Komanda mornarice v Zemunu sprejema do 16. t. m. ponudbe glede dobave 70.000 kg fižola, 50.000 kg testenin, 20.000 kg je-

Naglo, a kratko življenje

Letni krogi pri človeku — 120 podganjih let

Zanimiv poskus je napravil nedavno ameriški raziskovalec Mac Cay s svojim tovarišem Crowellom. V svojem laboratoriju sta razdelila poskusne podgane v dve skupini. Živali iz prve skupine so dobivale svojo hrano tako rekoč s kalendarjem tabelo v roki, samo tisti mini-mum, ki jim je bil neobhodno potreben za življenje. V drugi skupini pa so se živali morale počutiti naravnost v podganji deželi, kajti jedle in pile so lahko po mili volji, skrben laborant je pazil na to, da jim je bila skledica vedno polna.

Kaj se je zgodilo?

Pred vsem se ne bomo preveč začudili, če vzemo, da so dobro hranjene živali veliko prej odrasle in dozorele nego tiste, ki so jim hrano odmerjali po gramih. Toda te živali iz druge skupine, ki so tako hitro in lepo rastle, so morale to ugodnost plačati z neprijetnim rezultatom: njihovo življenje je bilo hitro, toda kratko. Po drugi strani so podgane, ki so počasi dozorevale, tudi počasnije in dalj časa živele. Dosegle so častitljivi vo podganjo starost 1200 dni. Ker pome-ni 10 dni življenja za podgano toliko, kolikor eno leto življenja za človeka, so ušakale torej okroglo 120 podganjih let, kar gotovo ni malenkost. Ta poskus je pokazal z vso nazornostjo relativnost življenjskega trajanja: bitja s počasnim življenjem živijo dolgo, bitja s hitrim življenjem pa kratko, z nekega višjega stališča pa so si vsa življenja, počasna, kakor hitra enako dolga. V kolikor se da očitno razmerje med dobo rasti in živ.

ljenskim trajanjem uporabiti na človeku si aho sam napoveš, kako dolgo boš živel. Spomni se samo, kdaj si odrasel, prej ali pozneje nego tvoji vrstniki. Če so se ti svojačasno smejali, ker si bil še pritlikavec, med tem ko so bili tvoji sošolci in tvoje sošolke že pravi gospodje in dame in so imeli za seboj že davno svojo prvo cigareto in prvo ljubezen, dočim si bil ti še otročji, si prav storil, če se zavoljo tega nisi preveč žalostil. Kdor se smeje nazadnje, se smeje namreč najbolje, in v tem primeru se boš smejal ti zadnji, ker boš živel najdalje.

Relativnost življenjskega trajanja se očituje tudi v tem, da nastopajo po do-zoritvi znamenja starosti z velikimi in-dividualnimi razlikami. Po splošnem mnenju označujejo sivi lasje ostaritev, toda ta znak je zelo relativen. Nekateri osivijo kmalu, drugi pozneje, zato je po sivih laseh samih težko določiti starost. Vrh tega se primeri osivitev prilično hitro in potem ostanejo lasje pač sivi, pa imajo 40, 50, ali 60 let. Teh let pa sivi lasje ne povedo.

Zato je znanost že dolgo iskala znaka, ki bi zanesljivo kazal starostno dobo nekega človeka, nekaj takšnega, kar so letni krogi pri drevesih. In zdaj se, da smo takšen znak končno dobili. Po desetletnem opazovanju je rentgenolog prof. Kreutzfuchs človekove letne kroge odkril v veliki žili odvodnici, v aorti, oziroma v njenih spremembah. Od rojstva do tja v največjo starost se nje premer stalno po-večuje, in sicer tako, da se vsako deset-letje poveča za dva milimetra. Dvajsetle-

ten človek ima po Kreutzfuchsovih trditvah 20 mm široko aorto, v vsakem nadalj-njem desetletju se razširi za 2 mm, tako da je premer aorte pri 70-letnem človeku n. pr. 30 mm. Seveda so nam ti letni krogi velike odvodnice skrivni, naše oči jih ne vidijo brez nadaljnega, toda prof. Kreutzfuchs je v zadnjem času odkril neko določeno mesto te žile, ki se da z Rönt-genovimi žarki z lahkoto predstaviti in potem točno izmeriti. Ta metoda dolo-čanja starosti se da uporabiti na živih in na mrtvih in bo imela seveda precejšen praktičen pomen. Kriminalistom daje n. pr. možnost točnejšega agnosiranja ne-znanih mrtvecev.

Mrzle noge

Mrzle noge so neprijetne, ker ne dajo človeku zaspati in so tudi škodljive zdravju, ker pospešujejo prehladne bolezni.

V posteljo ne pojdi nikoli z mrzlimi nogami!

Poskrbi za tople posteljo, ki si jo, uro ali polururo preden ležeš ept, na spodnjem koncu pogrej s električnimi z vročo vodo ali ogrevalniki. Ko ležeš, pa moraš ogrevalne priprave odstraniti.

Noge same poskusi prej ogreti s toplo kopejlo (kakšnih 37 stopinj), ki seže do meč. Traja naj pet do deset minut, potem je noge dobro osušiti in odrgniti s pudrom.

Ozdravi si obolenja vake vrste, kakor zaprtje, malokrvnost, točšavost, mršavost, potee se noge in podobno.

Že jeseni nosi debele volnene nogavice, ki pokrivajo tudi meča, gamaše, škornje in podobno.

Obutev naj bo udobna in posebno spre-daj široka, da ne bo ovirala krvnega ob-toka.

V mrzlih dneh si ovij prste na nogah pod nogavicami v časopisni papir in si omisli vložek iz plutovine ali klobučevine.

V mokrem vremenu si nataknij vrhno obutev, ki jo pa imej samo na prostem.

Če si si na prostem zmočil noge, si doma takoj preobuj v suhe nogavice in obu-vaj.

Kadar sediš, stoji, da boš imel noge na preprogi ali vreči ali pa si jih ovij z odelo.

Podnevi poteljavati čisto s prsti na no-gah, z zibanjem nog in podobno, najbolje z golo nogo na preprogi.

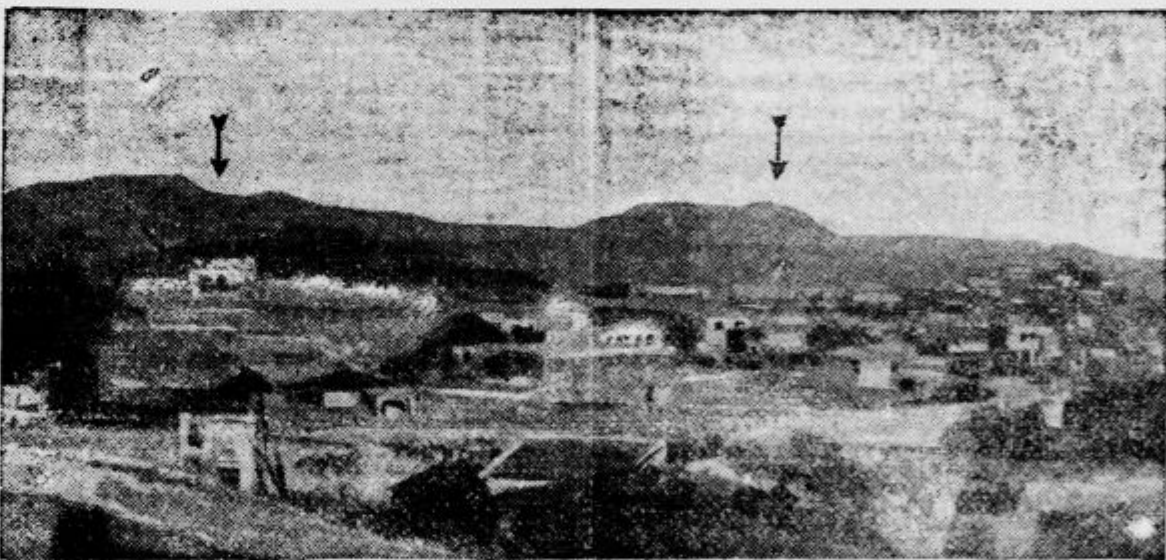
Koristna je tudi diatermična ali galvan-sko-električna kura.

S kopejli za noge spremeniš tempera-turo prični rajši v toplem letnem času.

Abesinsko odlikovanje

Abesinski cesar je naročil, naj izdelajo osnutek za novo vojaško odlikovanje, ki se bo podeljevalo vojskomo za hrabrost. Osnutek za odlikovanje se izdeluje v Nem-čiji, pri nekem bivšem dvornem draguljar-ju nemškega cesarja.

Po italijanski osvojitvi Makale

Abesinske čete so pred umikom iz Makale zažgale mesto na več krajih. Podtak-njeni ogenj pa so Italijani po vходу v mesto pogasili. Nekatera poslopja, med njimi palačo rasa Gukse, je požar precej poškodoval. Ta slika kaže panoramo Makale. Puščica na levi označuje kraj, kjer stoji guvernerska palača uskoškega rasa Gukse, puščica na desni pa prostor, kjer stoji trdnjava Enda Jezus. Tam so italijanske čete pred štiridesetimi leti nudile Abesincem močan vojaški odpor

iskoval neko vojno šoto in je stopil celo v francosko armado. Med špansko vojno je dobil težko rano na glavi in se je vrnil v Pariz, kjer je živel veselo življenje na dvoru kralja Ludovika. Peter Veliki mu je večkrat pisal in ga nagovarjal, naj se vrne v Rusijo, toda Hanibal se ni mudilo. Končno mu je car sporočil, da ga ni-kakor neče siliti, naj ostane v Franciji ali se vrne v Rusijo, kakor želi, a kjerkoli bo, povsod ga carjeva ljubezen ne bo za-pustila.

Globoko ganjen je Hanibal tedaj pohitel takoj v Petrograd. Car mu je pojezdil na-proti in ga je blagoslovil s sveto podobo apostolov Petra in Pavla, ki so jo zelo častili še Ibrahimovi sinovi, ki je pa laz-nisem več videl. Kmalu nato je Peter Ve-liki imenoval svojega ljubljence za sto-tnika-poročnika v stotnji bombardirjev polka telesne straže Preobraženskega, ki mu je poveljeval car sam. To je bilo l. 1722. Po Petrovi smrti se je usoda njegovega črne-ga ljubljence spremenila. Knez Menšikov se je bal Hanibalovega vpliva na mladega carja Petra II. vnuka Petra Velikega, in je našel sredstva, da ga je odstranil iz Petrograda. Hanibal je moral kot major garnizije v Tobolsku odpotovati v Sibirijo, kjer so mu dali naročilo, naj izmeri ki-tajski zid. Po padcu mnogovega kneza Menškova se je Hanibal brez nadaljnega vrnil v Petrograd. Knezi Dolgoruki, ki jim je bil prijatelj, so bili v velikih časih pri mladem carju. Toda po njegovi nenadni smrti so tudi ti prišli v nemilost in pre-ganstvo. Feldmaršal grof Minitch je skril Hanibala na svojem posestvu pri Revalu, kjer je ta preživel celo desetletje v voč-nem nemiru, kajti do svoje smrti ni mo-gel brez strahu in razburjenja poslušati eingljanja kraguljkov pri troiki. Ko je l. 1741 sedla na prestol hči Petra Velike-ga, ji je Hanibal poslal pismo, v katerem je bilo le nekoliko besed iz evangelija: »Spomni se name, ko stopiš v svoje kra-

Moda v znamenju Abesinije

Na modnem trgu se že pojavljajo prvi abesinske modeli, sestojeci v glavnem iz kapuca in kepa na ženskih plaščih

Nesposobno vodstvo

Zakaj doživljajo Abesinci neprestane poraze

Jakob Zimmermann, dopisnik »Völkischer Beobachterja« poroča iz Addis Abebe 11. novembra:

Cedalje študiram splošni položaj v Addis Abebi, tem bolj se mi jasni, da je največji nedostatek abesinskega vojaškega vodstva pomanjkanje osrednjega vodstva, ki bi bilo doraslo nalogam moderne strategije.

Zveze med posameznimi deli armade v evropskem zmislu popolnoma manjkajo.

Svojevoljno postopanje posameznih vojsko-vodij na ta način onemogoča vsak zarodek enotnega velikega načrta. Moderne vojne načrte cesarja Haile Selassieja neprestano motijo ugovori takozvanih Menelikovcev, starih borcev izza Adue, ki hočejo voditi vojno proti moderno oboroženi armadi z orožjem iz devetdesetih let prejšnjega stoletja.

V resnici manjka Abesincem levje hra-brege vrhovnega vojskovodje kakor ga je imela Abesinija v dobi cesarja Johanna in za časa zmage pri Adui v osebi rasa Ma-konena, očeta sedanjega cesarja.

Hladnokrvni kandidat

Angleški konservativni kandidat v Lan-cashireu Ramsbotham je sklicev te dni shod v mestnem gledališču v Morecambu. V tre-nutku, ko je začel govoriti, pa so švigali plemeni izza kulisa na odru. Grozila je pa-nika. Toda konservativci si je umel poma-gati iz zadrege. Dejal je množici s flegma-tično gesto: »To ne spada k mojemu pro-gramu. Pogovorimo se rajši o njem!« Te besede so pomirjevalno vplivale na poslušalce. Medtem ko so ljudje za kulisami po-slišali ogenj, so se voliči vrnili v dvorano in shod je potekel kakor da se ni primeril najmanjši incident.

Prekop

skozi Danakilsko puščavo

V glavnem etanu italijanskega vrhovnega vodstva v Asmari mnogo razpravljajo o fantastičnem načrtu, da bi Danakilsko pu-ščavo, ki leži pod gladino Rdečega morja, zvezali s posebnim prekopom naravnost z morjem. Ta prekop bi po načrtu inženjer-jev segel lahko 120 km daleč proti Makali. Manjše ladje bi lahko dovažale potrebščine za severno armado po tej poti. Vsekakor pa bi izvedba takšnega načrta zahtevala precej časa.

ANEKDOTA

»Kam greš?« je vprašal pesnik Son-ka pisatelja Obrachta, ki ga je srečal na praški ulici.

»Priatelja grem obiskat, je odvrnil ta.

»Potem grem z vami, je dejal Sonka,

»nisem še nikoli videl nobenega«.

VSAK DAN ENA

»Prosim vas, ali lahko dobim razločilo, co te jatnisce? Postal bi jo rad svoji prijateljici!«

»Everybody's weekly«

Abesinke pri strojnicah

Štiri ure borbe proti nadmočnemu sovražniku

Poročevalec »United Press« piše iz Addis Abebe:

Kakor so umele Abesinke v prejšnjih vojnah revnati s sulico, bodalom in mečem, tako umejo zdaj rokovati že z najnovejšim vojnim orožjem, strojno puško. Abesinski glavni stan bi vedel marsikaj zanimivega povedati o junaštvu teh amaconk na somal-skem bojišču. Pri naskoku na Uebi Šebeli sta n. pr. dve ženski pomagali streči stroj-nici, ki je kosila sovražnike. Tretja ženska je medtem skupaj s štirimi vojskaki branila postojanko prednje straže v peščenem jarku.

Pakt o nenapadenju med Italijo in Nemčijo?

V svetovnem tisku so se zadnje dni raz-širile vesti, da se je baron Alois (in sliki) pripeljal v Monakovo, kjer je imel sestanek z merodajnimi predstavniki Nem-čije. Baje se je z njimi pogajal o italijan-sko-nemškem nenapadnem paktu

Navzlic veliki sovražni premoči je držala abesinska predstraža to postojanko cele štiri ure.

Sporočila, ki so prišla o tem v abesinsko prestolnico, vedo povedati, da gre v glav-nem ženskam hvala, da se je mogel abesin-ski umik na somalski fronti izvršiti v tako lepem redu in brez večjih izgub. Straža je tako dolgo zadrževala naskakovalce, dokler ji ni posla vsa municija. Potem se je umak-nila in prepuštila jarek Italijanom, sama pa je izginila k abesinskim oddelkom. In vse dolge štiri ure, ko so Italijani naskakovali pozicijo, sta abesinski amaconki prinašali v najsprednjo vrsto strelivo za strojnico z neverjetnim zaničevanjem življenjske ne-varnosti.

Šele ko je postalo nemogoče, dalje briniti postojanko, sta zapustili svoje mesto ter se plezaje po vseh štirih umaknili nazaj. Pri tem pa nista pozabili odstraniti s strojnice vse tiste dele, ki so važni za streljanje. Tre-tja amaconka je ves ta čas vztrajala s štiri-mi vojskaki v peščenem kritju in je hladno, krvno streljala na sovražnika. Ko je po-stal položaj brezupen, je dala šele povelje za umik, ki se je izvršil brez človeških iz-gub na abesinski strani.

Abesinske oblasti izjavljajo, da so to junaštvo doslej zamokale samo zategadelj, da ne bi zmagoviti Italijani postopali s ženskami, ki so jim v teku vojnih operacij prešle v roke, po določbah prekega sode.

VARIACIJE

Česar se goska ne nauči, ne zna gos do konca dati.

Vaska lajejoča živaj še ni pes.

Lahko si predstavljamo, kje se mora kon-čati ljubezen, ki gre skozi želodec.

DA BO VASE PERILO DOLGO TRPEZNO uporabljajte vedno le priznani

PERION

ki perilu ne škoduje. Brez truda boste prali! SVOJI K SVOJIM!

Abesinska kri Aleksandra Puškina

Vsak, ki se zanima za rusko zgodovino, pozna zgodbo Abesince Ibrahima Haniba-la, ki ga je čudna usoda iz osrčja žareče Afrike, iz gorate Abesinije zanesla na bre-gove zaledele Neve.

Največji ruski pesnik, Aleksander Puš-kin, izvira po svoji materi. Nadeždi Osi-povni Hanibalovi, slepi Kreolike, v di-rektni liniji od tega Ibrahima, in prvine črne krvi je videti slavnemu pesniku že na zunaj, na kodrastih laseh in debe-lih ustnicah. Puškinova hči se je omoži-la z bratom vladajočega vojvode Nasavske-ga, tako da teče v žilah neke veje nasav-ske vojvodske rodbine aleksinska kri. Ne-ka hči iz tega zakona se je poročila spet z ruskim velikim knezom Mihajlom Mi-hajlovičem.

Puškin je obdelal zgodbo svojega črne-ga prednika v noveli »Zamorjec Petra Velikega«, napisal pa je tudi naslednji njegov življenjepis:

»Ded moje matere je bil Etiopce, sin nekega vladajočega abesinskega kneza, ka-kor poročajo. Ruskemu poslaniku v Cari-gradu je uspelo na ta ali oni način, da ga je ugrabil iz sultanovega serajla, kjer so ga držali kot talca, ter ga poslal z dve-ma drugima majhnima Etiopcemu Petru Velikemu. Car je dal malega Ibrahima 1707. v Vilni krstiti, pri čemer mu je bil s poljsko kraljico. Ženo kralja Avgusta, za bota. Dali so mu ime Peter Hanibal. Toda mali je jokal in se branil, da bi prevzel novo ime, in tako so ga do njego-ve smrti imenovali Abrama (Ibrahima). Njegov najstarejši brat je prišel nekoč v Petrograd in je carju ponudil veliko

Aleksander Sergejevič Puškin

Kulturni pregled

Komedija gentlemanstva in bogastva

»Kako zabogaš, prva drama G. B. Shaw, je stara že nekaj nad trideset let, a moderni čas nas je navadil, da z največjo verno izšemo še skoraj pozabljenih komedov z zaprašenih polic in z radostjo ugotovljamo, kako so bistrogledni duhovi te zdanj pred nami nakazovali žuče probleme današnjega dne. V tej svoji vnuemu smo s hvalečnostjo in oproščenjem prav radodarni: dovolj nam je, da se iz gmolet, ki smo jo izgrebli iz preteklosti, vsaj tu pa tam zasvetli nekaj mest, ki iz njih zavejejo toplina našega neposrednega življenja, in veseli smo, da so ljudje že tudi pred desetletji in stoletji čutili, kar nas danes teži. Shawova igra, ki se, v skladu z vedno, resnostjo in pikro nedeljivosti njegovega duha — pa njegovim odnosom do človeka in družbe — giblje na meji med osebno dramo in socialno satiro, se nam sprito svoje izvirnosti ter literarne in dramske doganosti še danes predstavlja kot delo, ki ga odlikujejo kvalitete mojstva. Dogodek sam, njega notranji zaplet in razplet, vsa njega moralna in socialna problematika in nje rešitev pa nas danes zadovoljuje brez primere manj, kakor bi nas mogle kdajkoli.

Gospod Sartorius, sin perice in parvenij, ima v londonskem predmestju kopo velikih, napol razpadlih hiš, ki jih daje v najem proletarcom in brezdomcem, da iztine iz njih poslednje pore in poslednje kaplje krvi, in ima lepo hčerko Blanche, ki ji je namenjeno vse njegovo bogastvo in vsa ljubezen njegovega srca. Na polovanju po Nemčiji se Blanche zaplete v ljubezen in zaroči z mladim, sentimentelnim, idealistično nastrojenim zdravnikom dr. Trenchem. Ko dr. Trench izve, kako Sartorius služi svoj denar — skoraj pred njegovimi očmi je stari, odrinil gospodar odpuštil svojega hišnega upravitelja in izterevalca najemnin Lickcheesa, ker je potrošil nekaj malega za popravo stropne in stanovanjskih kasarn, na katerih se je pobilo že nekaj ljudi — razdraženo in goreno posreduje v hišnih transakcijah. Ko gre za neko omamljivo kupčijo — Sartoriusove hiše na katerih ima tudi dr. Trench malibno hipoteko, bi se dale z velikim dobičkom prodati — privede mladega ideologa nazaj in dr. Trench se

v resnici vda: udeleži se posla in vzame Blanche. Zavoljo odpuščenega Lickcheesa je svoj čas zavzel Sartoriusov prijateljstvo in hčerino roko, zdaj je izterjalec sam postal trgovec in bogataš in površno sentimentalen, miselnost in moralno nesamostojen. Trenchu ni več razloga za odpor. Tako igra izzveni v nekakšnji napol tragičen happy end, ki ni kaj trdnost utemeljen.

Režiser in scenograf inž. arh. Stupica je poskrbel, da je igra dobila v podrobnostih izdelano, harmonično ubrano notranjo in zunanjo podobo. Posebne pozornosti so vredne njegove inscenacije, ki povsem svobodno razporejajo prostor, tako da dobi vsako »okleto svoj individualni izraz. Drama pa je vendarle enkrat ali dvakrat padla iz svoje enote — predvsem tam, kjer se gospodinja Sartoriusova v drugem dejanju spozablja nad svojo sobarico. V tem prizoru je igra izgubila že vsako formo in je od Shawovega tendenčnega naturalizma ostala samo še plehka, ničemer podobna grobost. V ostalem pa so vse kreacije zaslede do tople, iskrene resničnosti. Starega parvenija Sartoriusa je igral Cesar. Dal mu je podobo samotnega, iz sebe rastočega človeka, ki je do kraja pretehtal svet in ki je znal tudi ne robu notranjih prepadoh in na kupu človeške bede in gorja zgraditi svoj blazor in svoj mir. Njegov Sartorius je, kakor da mu misel na strahotni, brezdušni poškodb lastnega blagostanja samo od daleč mrko sije čez obraz, sicer pa sta njegova beseda in ves njegov nastop ena sama hladna, razumna uravnoteženost. Par temperamentalnih, živčno razganih zaljubljenih mladih ljudi sta odigrala Severjeva in Jan kot Blanche in dr. Trench. On, na zunanji in v sebi umerni, aristokratski prefinjen gentleman ona, bujno, v ljubezni prav tako sproščena, kakor v okovih človeškega bogastva uklejenemu dekle. Posebne občudovanja vredni je lik Trenchovega prijatelja Cokana, ki ga je Dares do ura izpolnil z vsem prstno človeškim: majhna eksistenca na periferiji velikih reči, večer kandidat življenja in osebnih tajnik vsega sveta. Živo nasprotje njegove je Sincinova Lickcheesa, ki je sam zase spoznal, da se proti parvenijem bori na najbolj uspešen način, če sam postane parvenij. V manjših vlogah sodelujeta še Slavčeva in Pianekci.

Zvezek zaključuje rubrike Slovenski pregled, Bibliografija in Narodno obrambni vestnik. Kot urednik je podpisal Cand. Jur. Janko Jež. Uprava in uredništvo sta v Ljubljani, Selenburgova 7/II.

Režiser in scenograf inž. arh. Stupica je poskrbel, da je igra dobila v podrobnostih izdelano, harmonično ubrano notranjo in zunanjo podobo. Posebne pozornosti so vredne njegove inscenacije, ki povsem svobodno razporejajo prostor, tako da dobi vsako »okleto svoj individualni izraz. Drama pa je vendarle enkrat ali dvakrat padla iz svoje enote — predvsem tam, kjer se gospodinja Sartoriusova v drugem dejanju spozablja nad svojo sobarico. V tem prizoru je igra izgubila že vsako formo in je od Shawovega tendenčnega naturalizma ostala samo še plehka, ničemer podobna grobost. V ostalem pa so vse kreacije zaslede do tople, iskrene resničnosti. Starega parvenija Sartoriusa je igral Cesar. Dal mu je podobo samotnega, iz sebe rastočega človeka, ki je do kraja pretehtal svet in ki je znal tudi ne robu notranjih prepadoh in na kupu človeške bede in gorja zgraditi svoj blazor in svoj mir. Njegov Sartorius je, kakor da mu misel na strahotni, brezdušni poškodb lastnega blagostanja samo od daleč mrko sije čez obraz, sicer pa sta njegova beseda in ves njegov nastop ena sama hladna, razumna uravnoteženost. Par temperamentalnih, živčno razganih zaljubljenih mladih ljudi sta odigrala Severjeva in Jan kot Blanche in dr. Trench. On, na zunanji in v sebi umerni, aristokratski prefinjen gentleman ona, bujno, v ljubezni prav tako sproščena, kakor v okovih človeškega bogastva uklejenemu dekle. Posebne občudovanja vredni je lik Trenchovega prijatelja Cokana, ki ga je Dares do ura izpolnil z vsem prstno človeškim: majhna eksistenca na periferiji velikih reči, večer kandidat življenja in osebnih tajnik vsega sveta. Živo nasprotje njegove je Sincinova Lickcheesa, ki je sam zase spoznal, da se proti parvenijem bori na najbolj uspešen način, če sam postane parvenij. V manjših vlogah sodelujeta še Slavčeva in Pianekci.

300 letnica slovaške univerze. Prejšnjo nedeljo so slavili v Trnavi na Slovaškem tristoletnico ustanovitve trnavske univerze, ki ima danes sedež v Bratislavi. V Trnavi, v mestu, ki so ga imenovali »slovaški Rim«, je delovala v protireformistični gorečnosti ustanovljena univerza do malega 150 let. Imela je velike zasluge za staro slovaško kulturo na Slovaškem. Nje zgodovina kaže vzajemno delovanje Čehov in Slovkov. Jezikovno je imela ta visoka šola latinski, slovaški in češki značaj. Pozneje so Madžari prenesli trnavsko univerzo v Budimpešto in današnja budimpeštanska univerza si delno po krivici prisvajala trnavske tradicije, ki dejansko niso zvezane z razvojem madžarske kulture. Slovaška univerza v Bratislavi, ki je edina prava nadaljevalka nekdanje trnavske visoke šole, je izdala za tristoletnico lep jubilejni zbornik.

Mladina in slovaško uprašenje

Pravkar je izšla prva številka novega slovaškega mesečnika »Slovanski svet«, ki naj izraža težnje neodvisne mladine. Prikel ga je izdajatelj poseben konzorcijski s. cand. inž. Leonom Staretom na čelu, »živimo v dobi stvarnosti in bi bilo vse preveč naivno pogrevati za sedanjost preživetelo »slovaško romantiko«. Slovenska mladost se mora postaviti na nove temelje, ki bodo odgovarjali zahtevam povojnih razmer. Mladina, ki je — prezeta horebnega duha — nosilka vseh zdravih pojavov v narodnem življenju, se hoče kljub svojemu prirojenemu idealizmu nemoteno kretati na trdnih, resničnih in vročih tleh sedanjosti.

Tako čitamo v programatičnem uvodniku. Nato pravi uredništvo: »Skoro nemogoče je v kratkem času postaviti delo za slovaško mladost na nove, trdnije temelje. To mora biti življenjski prizadevanje dozorajoče generacije, a plodove tega prizadevanja moramo uživati še mi sami. Hočemo obuditi v naši mladini duševno slovaško preosnovo, ki naj bo prvi korak k čisti slovaški zavednosti. Uvodnik opozarja na prebujenje pangermanizma in panlatinizma in s tem v zvezi na potrebo, da naj bi se Slovani »zavedali svoj« je plemenske pripadnosti, ko smo si že po svoji duševnosti in tudi po jezikovni sorodnosti mnogo bližji kakor latinski in germanski narode. Časopis posebej napoveduje narodno-obrambno akcijo.

Vsekako značilen in razveseljav pojav, ki kaže, da mladina išče stika z ideali prejšnjih generacij in jim skuša dati novo, sodobnejšo vsebino. V prvi številki je poleg nekaterih krajših esevstov objavljen članek Janka Ježa o petnajstletnici Maje zveze, Leona Stareta pregled Jugoslovancov in Čehoslovakov onstran meja lastnih držav, članek o Wyspianskega dramati »Weseler«, začetek razprave univ. prof. dr. Franceta Vebra »Etika družnega gospodarstva« in Jožeta Procházke prispevek »Ljudska štetja v Avstriji in koroški Sloveniji« (s primerjalnimi tabelami). Članki potrjujejo, da sodružniški krog gleda povsem realno na slovaško vprašanje in da si zastavlja konkretne naloge.

H. E. Werner:

Mr. Thorsten hoče boi!

Thorsten se je sklonil k njemu, ga zgrabil za ramena in ga stresel: »A zakaj, doktor — zakaj?«

»Da — zakaj?« Fabricius je motno zastrmel predse. »Vse vam povem — zdaj je tako in tako vse izgubljeno! Imel sem dolgove — igral sem — kaj tem, kaj. — Potreboval sem denarja. In tedaj sem ob svojem delu za kemični trust zvedel, da se pri vas pripravljata serum zoper raka. Nekdo — neki zaupnik, ki sem ga poslal k vam v New York, Mr. Thorsten — mi je poslal prve zapiske, ki vam jih je bil ukradel iz pisalne mize. — Tudi nadaljnje delo v tukajšnjih laboratorijih sem zasledoval — z vohunstvom — priznam.«

Obmolknil je in počasi ponesel cigareto k ustom.

»In — potem ste prodali izum Jafféju?« je hlastno vprašal Thorsten.

»Seveda!« Doktor je skoraj ravnodušno pokimal. »Potem ste vi zvedeli o izdajstvu in prišli v Evropo. Prisostvoval sem — nevidno — vašemu prihodu v Hamburg, in z menoj vred dva pomagača, ki mi ju je bil preskrbel Jaffé. Šlo je za aktovko, o kateri mi je bil zaupnik sporočil, da je v njej vse gradivo o stvari. — Šele drugi poizkus se mi je obnesel. Toda v papirjih ni bilo ničesar takega, da mi ne bi bilo že znano. Mislim, da sem popolnoma varen — in tedaj sem storil prvo neumnost! Da bi v kavi zadržal vsak sum zoper sebe, sem vam prinesel rjavo aktovko s spisi o tej zadevi, ki sem jih bil dal sestaviti kot pravni zastopnik trusta. Obdržali ste jo pri sebi. In zvečer, spodaj v obednici, ste rekli, da imate neko izdajalčev pismo v rokah. Lahko si mislite, kaj je to pomenilo zame.«

Spet je upelhan premolknil. Nihče izmed petorice ni črnil besede.

44

Nazadnje je nadaljeval, kakor da bi ga gnala notranja vročica: »Spisi v rjavi aktovki so kazali mojo pisavo — in k temu še moje pismo — bil sem izgubljen! — Pismo ste hranili vi — nihče drug ga ni imel v rokah. Treba vas je bilo spraviti s poti, Thorsten. Zmerom sem bil previden človek — razen to pot: Ni bilo naključje, da sem imel stekleničico s cijankalijem pri sebi. Ko ste plesali, sem vam zastropil vino. Miss Garronova vas je rešila, s tem, da je vzela vaš kozarec. A njej nisem želel smrti. Sam sem odkril svoj naklep — in v tem me je obšla boljša misel. Dal sem odnesti iz vaše sobe rjavo listnico s svojimi spisi — a drugo jutro sem zvedel, da je bila padla aktovka neznancu v roke.«

»Ta neznanec sem bil jaz«, se je hitro oglasil Arnster.

Fabricius je trudno pokimal. »Jaz nisem imel listnice — in vi, Thorsten, ste imeli pismo! Seči sem moral po poslednjem sredstvu, da odvrnem nevarnost odkritja. Drugo jutro sem v avtomobilu počakal pred vašim hotelom, da ste se odpeljali na konferenco. Zasledoval sem vas — in potem — na Lipski cesti —«

Počasi si je potegnil z drhtečo roko po čelu. »Da, Mr. Thorsten — drugače nisem mogel ravnati. Za obstanek mi je šlo! — Vi ali jaz — in sebičen sem bil dovolj, da sem se odločil za prvo! — Potem ste brez sledu izgubili — in jaz sem se moral svojemu pomagaču zlagati, da ste v moji oblasti — da ga ne bi prestrašil in mu ne bi vzel poguma! — In potem — to je vse, kar vam imam povedati!«

Tesnoben molk je zavladal po njegovih besedah. Nato je Heintze mahoma vstal: »Ne, niste nam še povedali vsega! — Kdo je bil vaš pomagač pri zločinu?«

Fabricius je neodločno zastregel predse. »To — tega — je neodločno začel.

»Miss Garronova«, je rekel Arnster namesto njega.

Heintze je pokimal: »Prav, potem je stvar popolnoma razjasnjena! — Ostane torej samo še, da poiščemo Miss Garronovo in jo...«

»Tremutek, prosim!« mu je Thorsten s čvrstim glasom segel v besedo. »Nekaj bi rad približal! — Miss Garronova je samo na videz

En poizkus vas bo prepričal

da je
SAMORAD

pralni prašek, ki je izdelan na podlagi
olivnega olja

najboljši!

Poizkusite!

Zahtevajte vedno SAMORAD pralni prašek

Iz Goriške in Istre Podpore svojcem vojaških obveznikov

Kakor znano, so bili 13. avgusta t. l. vpoklicani k vojakom tudi oni naborniki letnikov 1911, 1913 in 1914 ter pozneje še 1913, ki so imeli odelužiti trimesečni rok, glede katerih pa je vojni minister na osnovi 112. člena zakona o nabornih uporabi pooblastilo, da jih prej ni pozval v vojaško službo. Naborniki so bili deloma mnenja, da so sploh »oproščeni« vojaške službe, ker jih dostoj niso vpoklicali in so nekateri zelo protestirali. Na drugi strani pa so njihovi delodajalci odrekli njihovo najbližjim siromasnim sorodnikom po zakonu določene podpore, ter se pri tem sklicevali na neko napako v tozadevni ministrski okrožnici.

Sedaj se je ugotovilo, da se mora vojakom letnikov 1911, 1912 in 1913, ki imajo odelužiti le trimesečni rok, priznati pravica od podpore, ker izpolnjujejo zanje po zakonu določene pogoje, vojakom letnika 1914 pa se ima priznati ta pravica, če bo do pridržani v vojaški službi dalje kakor tri mesece in sicer za ves čas, ki presega trimesečni službeni rok.

»Corriere Istriano«, ki se podrobno bavi s temi vprašanji, dodaja, da imajo pravico do takih podpor prav za prav vsi vojak, ki so dovršili svoj redni službeni rok, a so bili še nadalje pridržani v kadru, v tem primeru imajo njihovi najbližji in siromasni sorodniki dobivati podpore za ves čas službe preko obveznega roka.

Novi občinski komisarji

Pred dnevi je bilo objavljenih več prefekturnih dekretov, s katerimi so bili v nekaterih istrskih občinah postavljeni upravni komisarji. Hkratu sta bila odelužena dva podestata, in sicer Gravisti ter Silvestri in komisarji dr. Puia, dr. Matkovič in Arcidionaco. Tri mesta na čelu občinskih uprav pa niso bila zasedena. Za komisarje so bili imenovani v Rovinju Campoli, v Piranu Camus, v Buzetu Rusca, v Boljunu Villante, v Oprtju Timesu, v Zminju dr. Torcello, v Plominu dr. Pavan, v Barbanu pa dr. Palumbo.

Tržaški Lloyd

Ker so vojaške oblasti rekvirirale tržaškemu Lloydju kakor v ostalem tudi drugim paroplovnim družbam večje število parnikov in motornih ladij za prevoz vojaštva in vojnega materiala iz Italije v Vzhodno Afriko, so morale paroplovne družbe pričeti misliti na nove ladje, čeprav v italijanskem paroplovnem prometu ni nastal nikak zastoj. Paroplovne družbe gredo v prvi vrsti za tem, da si ohranijo svoje dosežane prometne zveze in se vzposobi za nadaljnjo konkurenco z inozemskimi podjetji.

Tržaški Lloyd si je sestavil že načrte, po katerih bo nekatere parnike, ki mu jih bo vojaška oblast vrnila, prenovil, tako »Gange« in druge, nekaj pa mu jih bodo na novo zgradili v jadranskih ladjedelnicah. Prenovljeni parnik »Gange« bo vozil na progi Trst — Aleksandrija. Nova »Super Victoria«, 20 tisoč tonska motorna ladja, na progi Genova — Neapelj — Sanghaj, nekatere druge nove 8 do 16 tisoč tonske ladje pa na indijskih in sredozemskih progah.

Drobne novice

Po ukinitvi poreške železnice so, kakor znano, v zapadni Istri uvedli avtobusni promet. Takrat je vse pričakovalo, da bo Istra v prometnem pogledu mnogo priobila. Dejansko pa je v avtobusnem prometu nastalo toliko tehničnih težav, da so ljudje nezadovoljni, kar je opaziti tudi v tisku, ki objavlja skoraj dnevno pritožbe zaradi voznega reda, zamud in drugih neprijetnosti.

Trije goriški trgovci so bili s prefekturnim dekretom kaznovani, ker so prodajali

pomagala pri zločinu. V resnici je stala na moji strani, in vse, kar je storila, je storila z mojo vednostjo in mojim soglasjem!»

*

Heintze je prvi premagal brezmejno začudenje, ki so ga bile zbudile Thorstenove besede v vseh navzočih. Predirljivo se je ozrl na Fabriciusa, ki je s priprtimi očmi ždel v svojem naslanjaču. Nato je nejevoljno skomignil z rameni. »Ne zamerite, Mr. Thorsten, ali — tega vendarle ne razumem! Vi torej trdite, da Miss Garronova ni...? Ne, to bi bilo v prehudem nasprotju s njenim ravnanjem!«

Thorsten je negibno sedel v svojem naslanjaču. Nenaravno posiljen mir mu je ležal na obrazu, ko je z rahlim glasom zatrdil: »A vendar je tako, kakor vam pravim, gospod komisar. Gloria Garronova mi je v New Yorku že kar od kraja izdala doktorjevo namero, da proda serum zoper raka konkurenci.«

»In zakaj niste onemogočili te nakane, dokler je bil čas?« Američani takoj odgovorili na vprašanje za razbrazdanim čelom so s e mu očividno podile misli, in nekaj zasoplih trenutkov je trajalo, predem je našel besedo zanje. »Vidite, veliko mi je bilo do tega, da bi — z — semi: s Fabriciusom in s svojimi francoskimi konkurenti — posebno s spoštovanim gospodom Jafféjem — obračunal tako, da bi bili enkrat za vselej zaznamovani. Posrečilo se mi je! — Vsekako sem Jafféja s tem, da sem razkrinkal njegova nenavna poslovna načela, onemogočil na svetovnem trgu — in to je bilo moje namen.«

Heintze mu je s priprtimi očmi gledal v obraz. Nejeveren nasmeh mu je blodil okoli ustnic. »Hm — drzno igro ste igrali, Mr. Thorsten! In odkrito priznam — ne verjamem vam, da Miss Garronova...«

»Pravim vam, da je bilo tako!« je razburjeno vztrajal Američan.

»Če sami tako pravite — potem se moram kakopak držati doktorja Fabriciusa. Konec koncev vam ne more nihče braniti, da se na bi zavzemali za to — današnji

RADIO

Četrtek 14. novembra

Ljubljana 12: Sloviti virtuozi (plošče). 12.45: Vreme, poročila. 13: Čas, spored. 13.15: Valčki na ploščah. 14: Vreme, borza. 18: Haydn: Simfonija št. 5 v D-duru (Radio orkester). 18.40: Slovensčina za Slovence (dr. R. Kolarič). 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. 19.30: Nac. ura: Zakaj naše sokolstvo stoji na stališču Jugoslovenstva (dr. A. Pichler. in Beograda). 20: Prenos iz Beograda. 22: Čas, vreme, poročila, spored. 22.15: Radio orkester.

Beograd 17: Lahka godba. 20: Klavirski koncert. 20.30: Arije. 21: Violinske skladbe. 22.30: Narodne z orkestrom. Zagreb 12.10: Plošče. 17.15: Operna glasba. 20: Klavirske skladbe. 20.30: Iz Beograda. 22.15: Kitara in harmonika. Praga 19.50: Orkester in solisti. 20.30: Zvočna igra. 22.15: Ples. Varšava 20: Lahka glasba. 21.35: Poljske pesmi. 22: Norveška glasba. 23.05: Ples. Dunaj 12: Koncert orkestra. 16.05: Beethovne klavirske sonate. 17.30: Koncertna ura. 19.20: Ziehrerjeva glasba. 20: Komorni koncert. 20.45: Humor. 22.10: Lisztova rapsodija. 22.25: Glasbene bagatele. 23.35: Ples. Berlin 19: Klavirski koncert. 20.10: Berlinski večer. 22.30: Orkester. München 19: Godba na pihala. 20.10: Zvočna igra. 21: Lahka godba. 23: Godalni trio. Stuttgart 20.10: Prenos iz Münchena. 21.15: Veseloigra.

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo služb. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopisi in žetivne se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.— v znamkah**

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštini položnici na čekovni račun, Ljubljana št. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelak »Jutra«, Ljubljana.

Službodo

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Perfektno kuharico po možnosti s gospodinjico solo, ki bi opazovala tudi hišna dela, isčem k. s. osebam. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Čista in natančna«. 25093-1

Dva čevljarska pomočnika sprejme takoj Ivan Šavc, Ljubljana, Cesta na lok. 37. 25097-1

Snažno žensko za malo gospodinjstvo. Bšem. Organist, Pesnica pri Mariboru. 25095-1

Službe išče

Vsak beseda 50 par davek Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Krojaški pomočnik šije dela za sine, velike kose. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 25091-2

Boljša kuharica želi mesto kot gospodinja. Gre tudi k ozračnikom. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Postena, marljiva«. 25092-2

Prodajalka

za podružnice z 10.000 Din kavičje, peciva in zanesljiva, želi prenesti službo s 16. decembrom ali s 1. januarjem. Naslov se pošlje v podružnici »Jutra« v Mariboru. 25091-3

Gospodična

ke, znanost, starost 29 let, s konstantno gospodinjico solo, želi zaposlenja pri družini. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Kuharica 222«. 25094-2

Za viničarja

želi kmetijski sin, star 21 let, žena 21. Vsi en vsake dela. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 25093-2

Dajenci (ke)

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trgovskega vajenca s mešano solo, sprejme v učenje večja manufakturna in spekerijska trgovina na deželi. Ponudbe na podružnici »Jutra« v Mariboru pod »Priloge«. 25097-14

Ključavničarji in mehanikarji

kateri imajo vsi bi sprejeli zelo močnega dečka v učenje. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Vestem in ubogljiva«. 25090-14

Pouk

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Gospodične sprejme širila na dnevni in večerni pouk v šivanju lastne garderobe. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 25099-4

Angleščino

ponujem tudi otroke in skupine po zmerem honorarju. Posebna pažnja izgovorjavi, konverzaciji. — Karlovska 1. Vidmar. 25091-4

Akademik

sprejme instrukcije vseh realno gimnazijskih predmetov po nizki ceni. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Vestem«. 25091-4

Učitelja

za kromatično harmoniko šhem. Ponudbe pod šifro »V Ljubljani na ogl. odd. »Jutra«. 25093-4

Glasbila

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pianino krasen, nov, znamke Hoffmann, ugodno napredaj. — Komenskova ulica št. 36. II. leto. 25094-36

Oblačila

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Zimsko suknjo in veliko obleko prodam. Vprašati opoldanskimi urah Cesta 29. oktobra 9 II, vrata 16. 25093-16

Snežke, galoše

domače čevlje, dežnike v najboljši kral. št. po nizki ceni, v veliki izbiri pri **F. M. Schmitt** Pred Škofljo, 2. Ljubljana, Lingerjeva 4. Postrežba točna! — Pozor na naš staval! 24331-13

Prodaj

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Hubertus nepremojljiv, moški in demski 350.— Din, otroški s kapuco 145.— Din, trenčočki, impregnirani samo 450.— Din, gumpare od 45.— Din, naprej, dobite pri **PREŠKERJU**, Sv. Petra cesta 14. 25091-2

Pisarniška oprema

vsled selitve poceni napredaj. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Novac«. 25018-6

Napredaj je

1 meklena omara, 2 veliki ogleđali, 1 lepa, velika drvenica in razni drugi predmeti. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 24709-0

Kupim

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Butelje in šampanje, steklenice kupi Fr. Kham, Ljubljana, Miklošičeva cesta. 24610-7

2 grela

(radiatori) že rabljena, kupimo. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Dobro ohranjena«. 25076-7

Pridelki

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kislo zelje, repo sarmno prvotno po brezkonzervni cenli vsake množine dobavlja **Roman Ljubljana** Sv. Petra c. 91, tel. 35—39. 24450-33

Stroji

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pisalni stroj in Valvasor napredaj. Debeljak, Maribor, Trstenjakova 6. 25098-39

Kapital

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Družabnika vsem takoj za trgovino, z 50.000 Din, za vsakej prvotno trgovino. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Prostovolnost 60.000 Din«. 24760-16

Hranilne knjižice

edelskih, tujskih in mariborskih denarnih zavodov takoj kupimo. Plačamo najbolje. Bančno kom. zavod, Maribor. Za odgovor Din 3.— znamk. 25088-16

Kupim knjižico

Mestne hranilnice v Ljubljani proti mesečnemu odplačevanju Din 5.000. Nudim polno znanje. Posamezne ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Takoj 5«. 25071-16

Hranilne knjižice

kupujemo in prodajamo najugodnejše. Adamič, zastopnik šolskega zadruga, Ljubljana, Gosposvetska 8, telefon 32—35. 25098-16

INERIRAJ V »JUTRA«

Auto, moto

Ford, 4 cilindrski dobro ohranjen, kupim. — Brezgun, Kranj, Predm. Gor. Sava. 41. 25091-10

V najem

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dobro gostilno

pri Mariboru, dam v najem ali račun. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 25093-17

Posest

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trgovska hiša lepa, enonadstropna, vodovod, elektrika, lep vrt, napredaj na prometni cesti. Prevzem bipekte in nekaj gotovine. Lepa parcela med šifro in št. Vidim na 8000 m² ali manj napredaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 25090-30

Mlin in žago

na stalni vodi v prometnem kraju kupim. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Promete«. 24859-30

3 parcele

obdelane, poleg. Tobačne tovarne, v skupni izmeri 2.500 kv. m napredaj v celoti. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 24915-30

Hiša napredaj

na zelo prometni cesti, enonadstropna z dvoriščem, pripravna za trgovino in gostilno. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra pod »Zvezdica«. 24910-20

Novo hišo

komfortno, dvo ali trietazno, kupim proti gotovini, šifra, Bežigrad ali Mirje. Resne ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Gotovina 900.000«. 25067-10

Stanovanje

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trisobno stanovanje oddam na Kralja Petra trgu 8/III za februar ali takoj. Letosni oddam veliko prazno suterensko sobo. 25094-31

Trisobno stanovanje

s balkonom in vrtom, oddam s 1. decembrom. Triglavska 34, ob Vodovodni cesti. 25078-31

Dvosob. stanovanje

komfortno v centru mesta takoj oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 24902-21

Trisobno stanovanje

komfortno v centru mesta takoj oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 24903-21

Dvosob. stanovanje

oddam takoj za december. Ogledati od 2—5 popoldne. Langusova 6/II, Mirje. 25077-31

Enosob. stanovanje

bitava za 1. december na Tyrsevi cesti. Stadion, Bežigrad. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »December 1935«. 25070-31

Soba odda

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

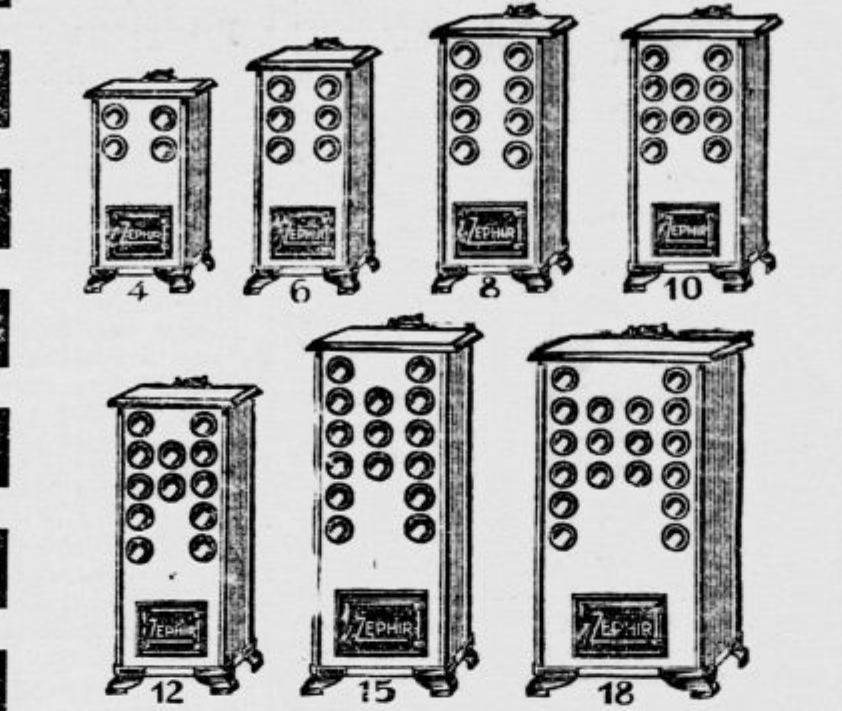
Majhno sobico z dobro domačo hrano, oddam solidnemu gospodu. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 24934-23

Opremljeno sobo

elegantno, z uporabo kopalnice, oddam samo boljši gospod, samo za mesec december in januar. Vprašati dopoldan pri Veseli, Bleiweisova c. 38, vrtna hiša. 25092-23

ODLIK ZEPHIR — PEČI:

trajno goreča — napravljanje saj izključeno! — ne omadežuje zidu in zaves — nima duha — higijensko kurjenje — obdrži žerjavico od jutra do večera — z 10 kg drv ogreva eno sobo 24 ur!

ZAHTEVAJTE BREZPLAČEN CENIK!

ZEPHIR TVORNICA PEČI d. d., SUBOTICA

Tovarniška skladišča: Ljubljana: VENCESLAV BREZNIK Celje: D. RAKUSCH Maribor: PINTER & LENARD Ptuj: ANTON BRENCIC.

Sončno stanovanje

2 sob v I. nadstropju, opremljeno za 2 osebi, na željo s sajtrkom in perilom, oddam na Sv. Petra nasip 43. 25093-38

Komfortno sobo

v centru, mirno in čisto, oddam boljšemu gospodu. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 25090-23

Soba

za dva gospoda, oddam takoj. Stari trg 2/II. 25054-38

Sobe išče

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opremljeno sobico

mirno, gorko, visoko priključeno ali prvo nadstropje, sončno, iste za takoj ali s 1. decembrom solidna, stalna gospodinja, nakrje v centru, z vso opremo ali brez. Dopise na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Plača točno«. 25040-23

Dijak

išče sobo, z ali brez hrane. Natančne ponudbe z navedbo cene je poslati na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »December«. 25047-23

Izgubljeno

Izgubila se je v nedeljo srebrna večja vsota denarja od Tromostovja do Sv. Jakoba mosta. Pošten najditelj se naproša za vrnitev v ogl. odd. »Jutra« proti dobri nagradi. 25074-38

Veržica za

moško uro z medaljonom, v katerem je slika lastnika, se je izgubila. Ker je spomin, se prosi najditelja, da je izroči proti dobri nagradi v drogeriji »Adrija«. Selenburgova 1. 25060-28

Dopisi

Veska beseda 2 Din; davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din, najmanjši znesek 20 Din.

Miran

načeljujmo; ne sme obveljati ča pasce! Gorenjski. 25010-34

ZAHVALA

Za vse izraze sočutja, za častno spremstvo na njegovi zadnji poti ter za vse prelepe vence in cvetje, poklonjeno našemu prerano odidelemu soprogu in očetu, gospodu

Milanu Subiču

viš. davč. kontrolorju v p., izrekamo tem potom najiskrenejšo zahvalo. VRHNIKA-MIRKE, 12. XI. 1935. ZALUJOČI OSTALI

Dražbe

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Sodna dražba

(za restavracije) 141 kg krušnih drobtin (prezelenov) bo dne 25. t. m. ob 14. uri v skladišču ABC, Ljubljana VII, Medvedova ulica 8. 25082-23

Razglas dražbe

Rezijski odbor za adaptacijska dela na banovinskem posestvu v Gornji Radgoni razpisuje po nalogu kralj. banke uprave V. No. 351/97 — 1935 javno ustmeno dražbo za oddajo razpisnega inventarja, za šifro ali dajanje naslova 14. uri v skladišču ABC, Ljubljana VII, Medvedova ulica 8. 25082-23

Izključeno

Izključeno cene za posamezne inventurne predmete znašajo: 1) za hladilno napravo s kompresorjem na električni pogon — Din 3000 2) za motor za pogon hladilne naprave 10 KS na trofazno napetost 380 V — Din 1000 3) za trofazni kretkostični motor 3 KS za napetost 380 V — Din 200 4) za hišno transformatorsko postajo učinka 30 KVA in sekundarne napetosti 230/380 V — Din 5000 5) za omare bive grašč. knjižnice za komad — Din 50 6) za baročno peč, 2,5 m visoko, starinske vrednosti — Din 1000 7) za razne druge peči delom starinske vrednosti v slabem stanju za komad oddam od Din 50 do 200 8) št-dilnik znamke »Kolesar« za 50 oseb — Din 1000 9) vsi navedeni predmeti so zainteresirani na vpogled v dnevi 22., 23., 24. nov. 1935 od 8—12 ure, 25. nov. od 8—9,30 ure. Pred pričetkom dražbe morajo dražitelj položiti v iznos 5% izključne cene za posamezne predmete, kateri znesek se po izvršeni dražbi vrne vplačniku. Kupna (izračunana) cena za posamezne predmete se mora plačati takoj po izvršeni dražbi. Vse stroške demontaže in odvoza posameznih predmetov nosi kupec. Gornja Radgona, dne 10. novembra 1935. Za rezijski odbor: Slekovšek, 25049-33

PRIVATNA KLINIKA ZA BOLEZNI SRCA

v sanatoriju dr. Löw-a, DUNAJ specialno zdravljenje vseh bolezni srca in žilja. — Zdravniško vodstvo: univerz. docent

Dr. Rihard Singer

Pojasnila daje vodstvo sanatorija, Wlen, IX. Mariannengasse 20, telefon A 24-5-60.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi mojega iskreno ljubljenelega soproga, gospoda

VALENTINA FORTIČA

se ne morem vsakemu posebej zahvaliti za izraze sočutja, poklonitev cvetja in vencev. Vsem skupaj najiskrenejša zahvala. Ljubljana, 12. novembra 1935. ZOFIJA FORTIČ in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Umrla nam je naša zlata, dobra in skrbna mama in babica, gospa

Nežika Weibl, roj. Mekina

solastnica ključavničarske tvrdke, dne 12. t. m., ob pol 7. uri zjutraj, po kratki mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere. Pogreb nepozabne pokojnice bo v četrtek, dne 14. novembra 1935. ob pol 4. uri popoldne, iz hiše žalosti Slomškova ul. št. 4., na pokopališče k Sv. Križu. Prosimo tihega sožalja. Ljubljana, Kamnik, Zagreb, dne 12. novembra 1935. Zalujoče rodbine WEIBL, MEKINA, ZAJC.

ZAHVALA

Umrla nam je naša zlata, dobra in skrbna mama in babica, gospa

Nežika Weibl, roj. Mekina

solastnica ključavničarske tvrdke, dne 12. t. m., ob pol 7. uri zjutraj, po kratki mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere. Pogreb nepozabne pokojnice bo v četrtek, dne 14. novembra 1935. ob pol 4. uri popoldne, iz hiše žalosti Slomškova ul. št. 4., na pokopališče k Sv. Križu. Prosimo tihega sožalja. Ljubljana, Kamnik, Zagreb, dne 12. novembra 1935. Zalujoče rodbine WEIBL, MEKINA, ZAJC.

ZAHVALA

Umrla nam je naša zlata, dobra in skrbna mama in babica, gospa

Nežika Weibl, roj. Mekina

solastnica ključavničarske tvrdke, dne 12. t. m., ob pol 7. uri zjutraj, po kratki mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere. Pogreb nepozabne pokojnice bo v četrtek, dne 14. novembra 1935. ob pol 4. uri popoldne, iz hiše žalosti Slomškova ul. št. 4., na pokopališče k Sv. Križu. Prosimo tihega sožalja. Ljubljana, Kamnik, Zagreb, dne 12. novembra 1935. Zalujoče rodbine WEIBL, MEKINA, ZAJC.

ZAHVALA

Umrla nam je naša zlata, dobra in skrbna mama in babica, gospa

Nežika Weibl, roj. Mekina

solastnica ključavničarske tvrdke, dne 12. t. m., ob pol 7. uri zjutraj, po kratki mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere. Pogreb nepozabne pokojnice bo v četrtek, dne 14. novembra 1935. ob pol 4. uri popoldne, iz hiše žalosti Slomškova ul. št. 4., na pokopališče k Sv. Križu. Prosimo tihega sožalja. Ljubljana, Kamnik, Zagreb, dne 12. novembra 1935. Zalujoče rodbine WEIBL, MEKINA, ZAJC.

Mladost ne mine, če se

ZOBJE ne postarajo

... Da pa bodo zobje smerom mladi, zdravi in lepi, se mora vsak dan uporabljati PASTA GIBBS. Ta pasta Vam nudi največje jamstvo v pogledu higijene in lepote. Samo miko lahko na z